

JAV ir Lietuva Milijonas parašų De jure 25 metai

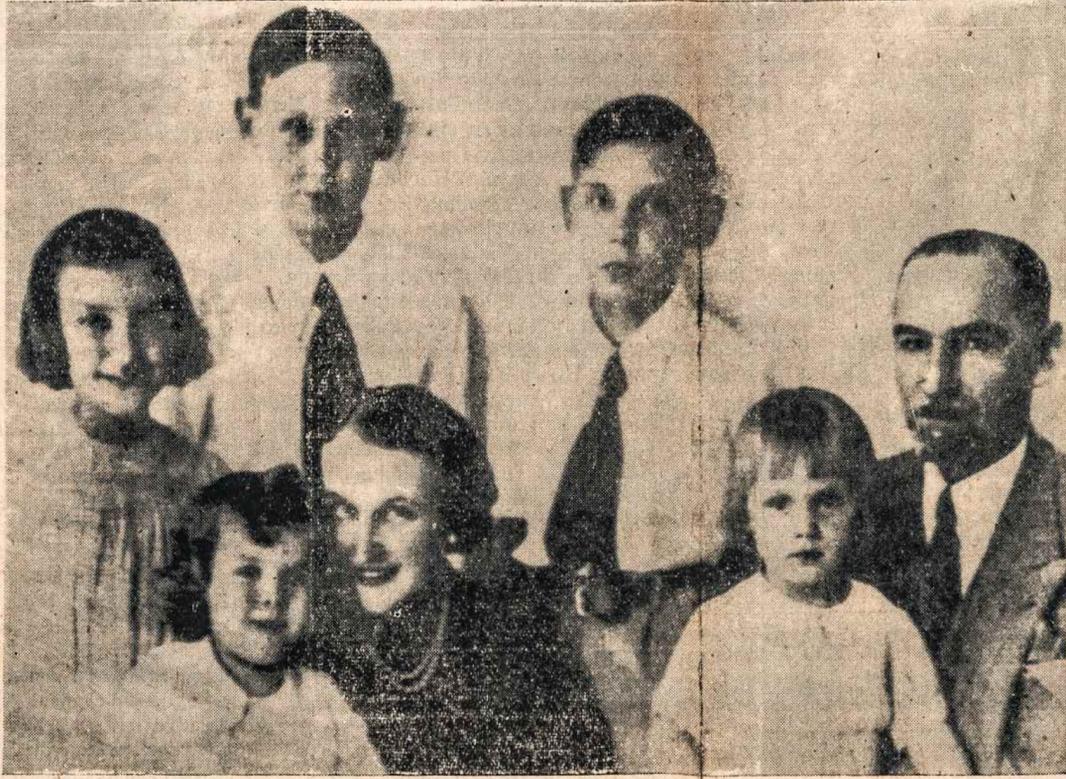
Yra tautų, kurios kultūriniais bei dvasiniais ryšiais jungiasi nepalyginamai giliau ir stipriau kaip bet kuriomis politinėmis sąjungomis ar formalinėmis draugiškumo sutartimis. Tokio pobūdžio draugiškumas lietuviams daro ypač artimą ir brangią didžiąją civilizacijos ir laisvės šalį — Jungtines Amerikos Valstybes. Ir ne vien todėl, kad Amerikoje yra antrą gerą savo tėvynę susiradusi žymi lietuvių tautos dalis, bet ir todėl, kad garbingieji amerikiečiai visada suprato, kilniai atjautė ir konkrečiai rėmė ryžtingas lietuvių pastangas į nepriklausomybę, o nepriklausomoje valstybėje — į kultūrinę ir ekonominę pažangą.

Kai kadaise prez. Wilsonas prabilo apie tautų apsisprendimą, lietuviai suprato, kad JAV remia jų atsiskyrimą nuo Rusijos, nes skirtinga mūsų kalba, savaiminga istorija, aukštesnė kultūra ir kovos dėl laisvės igalina lietuvių tautą atgauti nepriklausomybę. 1918 metais Am. Liet. Tarybos delegacija apsilankė Baltuosiuose Rūmuose, kur jai Wilsonas Lietuvos adresu pareiškė simpatijas. Jis pasižadėjo įsigilinti į Lietuvos bylą, kurią studijavo specialistų komitetas.

Tada Amerikos lietuviai, visada jautriai teikę savo tėvų labui dvasinę ir medžiaginę pagalbą, padėjo milžinišką pastangą Lietuvos de jure pripažinimui išgauti. Jie surinko ir 1921 m. JAV prezidentui įteikė tuo reikalu net milijoną parašų.

Kiek vėliau Baltijos valstybių de jure pripažinimo dokumente JAV vyriausybė pažymėjo, kad lietuvių, latvių ir estų tautos yra visai atskiros, nieko bendro su Rusija neturinčios, todėl jų pripažinimas nėra Rusijos skaldymas. Tas svarbus akto ir dabar — po 25 metų — tebėra pilnoje galioje, nekarta aukštųjų Washingtono pareigūnų patvirtintas gyvų žodžiu. Laiko audrose Lietuva buvo puikiai iškilusi, nekarta ir parblokišta, bet gajus lietuviu laisvės troškimas tebėra gyvas ir nepalaužtas. Mes vis dar tikime, kad laisvės ir krikščioniškosios civilizacijos prišakyje budinti Washingtono ir Wilsono šalis atsimins ir lemiamu momentu stengsis įgyvendinti vieno savo atginkulų vyrų. Summer Welles liepos 23 d. 1940 metais tartus žodžius: "Nuo tos dienos, kai šių (Baltijos) respublikų tautos laimėjo politinę nepriklausomybę ir demokratinio valdymo formą — Jungtinės Valstybės su giliu ir palankiu susidomėjimu sekė jų nuostabi nepriklausomo gyvenimo progresą. Šios vyriausybės politika universaliai žinoma. JAV žmonės priešingi grobuoniškai akcijai, nežiūrint ar ji būtų įgyvendinama jėgos gaudimu ar jėgos gaudinimu... JAV ir toliau laikysis šių principų".

Visa sveikoji lietuvių tauta šiose žmonių istorijos sūtemose savo partizaninėmis kovomis, savo politine veikla ir maldomis nesvyruodama stovi su žmonių dalimi, kuri kovoja prieš grobuonių piktybes. Bolševikų pavergtoji Lietuva gerai žino, kad vėl atsistoti savo teisybėje vietoje laisvųjų tautų

Bolševikų žiaurumo aukos — Voldemaro Čarneckio šeima. — Kaip Amerikos spaudoje jau buvo plačiai rašyta, ši šeima, kaip ir daugelis kitų, iš Lietuvos buvo ištremita į Sibirą, kur tėvas dingo be žinios, o motina, Worcesterietė, su vaikais kankinama vienoje koncentracijos stovykloje. Dar šiemet p. Čarneckienė į JAV atsiuntė tokį trumpą pranešimą: "I am in a place where it is at times quite impossible to send telegrams. The distance being so great and the length of time needed for the travelling of mail makes it so difficult for me. It is already several years that I am in correspondence with the Embassy, my health is fast failing me, I do pray the Embassy pay personal attention and help and hurry my case as much as possible". Čia labai kukliais žodžiais, kokių bolševikų cenzūra praleido, treminė, kaip matom, nusiskundžia dėl susisiekimo su pasauliu sunkumu, jos nykstančia sveikata ir maldauja kiek galima greičiau gelbėti.

Siame vaizde matome p. Valdemarą Čarneckį, buvusį Lietuvos ministrą Washingtono ir kitose valstybėse, jo žmoną Eleonorą (Šaltenytę) su penkiais vaikais: Algirdu, 22, ir Vytautu, 23, kurie yra gimę Londone; Lucija, 21, ji gimusi Lietuvoje, ir jauniausia pora Petru ir Povilu, 15 m. amžiaus dvynukais, gimusiais Romoje.

RUSIJOS KAREIVIAI PERKA ROŽANČIUS VOKIETIJOJE PASIUNTIMUI SAVO ŠEIMOMS

Berlynas, Vokietija — Sakramentą. Tačiau ta pa Max Jordan, NCWC žinių ti administracija nedavė Agentūros korespondent leidimo vyskupui Petrus tas, praneša, kad Raudonosios armijos kareiviai jos, paskirti kunigą katosvietų zonoje perka įvairių jaunimo veiklos vadovius religinius daiktus, kovavimui. Rusai visą jaunimą verčia įsirašyti į raudonųjų kontroliuojamą Freie Deutsche Jugend (Laisvą Vokietijos Jaunimą), ir katalikų jaunimo susirinkimai labai stropiai sekami.

Aišku, kad Rusijos valdininkai nesilaiko vienuomenės religinių reikalų santykiuose. Vienoje vietoje jie daro vienaip, kitoje kitaip. Priklauso nuo aplinkybių ir raudonųjų komandierių.

Anglija - Rusija Dėl Prekybos Negali Susitarti

Londonas, liepos 24 — Anglai ir rusai veda derybas dėl prekybos Maskvoje. Britu viršininkai mano, kad dervos jau yra visiškai nutrūkusios, nes Rusija per daug reikalauja už savo kviečius.

Tačiau gali būti ir kitai. Rusai visuomet reikalauja daug, o paskui, kai mato, kad negaus, nusileidžia. Taip ir dabar gali būti. Rusijai labai svarbu sudaryti prekybos sutartį su Anglija. Turėdama prekybos sutartį, ji sieks ir daugiau.

Popiežius Pasakė 3-Punktų Teisingumo Planą Darbininkams

Vatikano Miestas — Liepos 18 d. Jo Šventenybė, Popiežius Pijus XII priėmė audiencijon' Amerikos delegaciją, grįžtančią iš Tarptautinės Darbo Organizacijos seimo, įvykusio Genevoje.

Šv. Tėvas priminė darbininkams 3-punktų teisingumo planą, būtent, koks nors veikimas dėl socialio pagerinimo turi respektuoti visų žmonių garbę, pripažinti visų žmonių socialdarumą, ir pastatyti visuomeninę gerovę aukščiau asmeninės naudos.

Indonesiečiai Sudegino Kaikuriuos Javos Miestus

Batavia, Java, liepos 24 — Olandijos ginkluotomis jėgom besistumiant į Indonesijos sostinę Jogjakartą, indonesiečiai pradėjo deginti miestus. Jau padegė 4 miestelius besitraukdami iš jų.

Bulgarija, Albanija, Jugoslavija Pavojus Taikai, Tvirtina J. V.

Išvalykite Savo Namus Ir Palikite Kitus Ramybėje — Johnson

Lake Success, N. Y. — Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos ir narių priėmimo komiteto susirinkimuose dabar eina karšti ginčai dėl Balkanų.

Herschel V. Johnson, Jung. Valstybių atstovas, pareiškė, kad Bulgarija, Albanija ir Jugoslavija sudaro pavojų tarptautiniam taikui, ir aiškiai įspėjo, kad jeigu karas kiltų Balkanuose, tai visas pasaulis nukentėtų.

Smarkūs ginčai kilo ir kalbant apie Graikijos pasienio įvykius. Johnson įspėjo Rusijos sėbrus, kad

Kilogramas SSSR Aukso Kaš-tuoja Tremtinio Gyvybę

— Kur žiemą 10 savičių saulės nemato. — Žemė amžinu ledu išalusi. — Auksas Kremliaus rūsiuose. — Magadanas, vergų krašto sostiinė Sovietuose. — MVD budelių ir šunų saugomieji tremtiniai. — Iššalo ištisos stovyklos, su sargybiniais ir šunimis. — Mirties slėnis. — Žiema ledynuose išalusiame laive.

SPEIGŲ KARALIJA sakojo, ką matė ir pergyvenė. Taip gi dalį iš šių paslapčių atskleidė kaiku rie sovietų jūrininkai, pasiekę Vakarų Europą. Ir Amerikos spaudoje buvo žineliu apie nepaprastus aukso kiekius Kremliaus rūsiuose, atsiadusius ten per paskutinius 12-15 metų, tik niekas nežinojo iš kur jis ir kaip ten sugabentas. (Pvz., New York Times, 1946 m. sausio 9 d. pranešė, kad Kremliaus aukso atsargos esančios tarp 2 ir 10 bilijonų dolerių vertės).

KAIP STATĖ MAGADANĄ

Kolymos srityje kasti aukšą bolševikai pradėjo 1927 metais. Visos tos plačios srities, kuri gavo specialų pavadinimą — Daltstroy viršininku buvo paskirtas latvių kilmės komunistas Reingold Berzin. Tai šiaurės šaltųjų tyrlaukių sričiai sostinė buvo parinktas Magadan. Niekas ten pirma nebuvo ir visą statybos darbą turėjo atlikti tremtiniai - kaliniai. Savo plikomis rankomis jie padarė krantines okeano laivams. Tarp stacių uolų, sandarioj skrynioj nuleisti į dugną 12-15 pėdų gylėje jie atliko nepakeliamai sunkius darbus vandenyje. Jie iškirto uolose kelius, vedančius į uostą. Kaliniai - tremtiniai pastatė lentpiuvę, plytinę, žuvų sūdyimo fabriku, laivų taisymo dirbtuves, jėgainę. Jie nusavino pelkes ir išvalė gretimas taigos sritis, skirtas būsimajam miestui. Iškirto medžius, iškasė kelmus, rankomis išrovė samanais ir, purendami žemę, stengėsi giliau ištrūdyti tą vi-

PAAIŠKĖJUSIOS PASLAPTYS

Jie paduoda ir kitų labai įdomių faktų: atskleidžia labai Sovietų saugomas paslaptis, kaip jie tame krašte kasa aukšą. Tas visas ilgai buvo nesusekama paslaptimi, tik ne taip seniai tremtiniai, pagal lenkų - rusų sutartį išleisti iš ištrūdyti tą vi-

Lietuvių Radio Programa

ŠEŠTADIENI, 1:15—2:15 P. M. 1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, liepos 26 d., 1:15 val. po pietų įvyks Lietuvių Darbininkų radio programa. Prašome pasukti savo radio rodyklę ant 1230 kilocycles ir klausytis gražių lietuviškų liaudies dainų, muzikos kuriniu, pranešimų ir sveikinimų per visą valandą iš WESX stoties, Salem.

Tą dieną sveikinsime visas Onas, jų vardadienio progą.

DALYVAUKIME SIDABRINIO JUBILIEJAUS IŠKILMĖSE

Sekmadienį, liepos 27 d., Keistuolio parke, East Dedham, Mass., įvyks šios radio programos piknikas. Paminėsime Amerikos pripažinimo Lietuvai nepriklausomybės Sidabrinį Jubiliejų ir Dariaus - Girėno tragiško žuvimo sukaktį. Gros ir dainuos muzikas Jonas Tamulionis ir jo orkestras, dainuos p. Ona Skirkevičienė, muzikai Povilas Klonis ir Vaclovas Šereika, p. Elena Novikienė ir kiti. Kalbės įžymūs svečiai kalbėtojai.

DARBININKAS RADIO

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOUTH Boston 2680 arba NORwood 1449

IVAIRIOS ŽINIOS

"Darbininko" Metinis KONCERTAS

Spalių-October 19 d., 4 val. pp., Patrick Gavin School Auditorijoje, So. Boston, Mass., yra ruošiamas laikraščio "Darbininko" metinis koncertas, kurio didesnę programą dalį sutiko išpildyti viena geriausių Kauno Operos artistų, A. DIČIŪTĖ - TREČIOKIENĖ. Taigi, prašome draugijų ir klūbų tą dieną nieko nerenkti, bet ruoštis į "Darbininko" koncertą.

A. PELDŽIUS, "Darbininko" adm.

LUOŠA MERGAIČĖ PASVEIKO LIURDO ŠVENTOVĖJE

Pittsburg, Pa. — Grupė maldininkų, vadovaujant kun. James R. Cox, buvo nuvykę lėktuvu į P. Šv. Apsireiškimo Liurdo šventovę Francūzijoje. Kartu su maldininkais buvo nuvykęs, 12 metų amžiaus, mergaitė, Sally O'Leary, kuri nuo pat užgimimo buvo luošė. Ji su savo tėvais gyvena Winkinsburg, Pa.

Maldininkai atvyko į Liurdo miestelį vėlai vakare. Kun. Cox tuojau nuvedė visus į garsiąją Liurdo šventovę. Mergaitės mamytė ratukais nustūmė ją pamatyti šventovę. Rytojaus rytą vėl grįžo į šventovę. Tuojau mergaitė paėmė ir aprenę ilgu baltu rūbu. Po to pasodino į drobinę kėdę ir idėjo į "šaltą" vandenį. Vandenyj palaikė ją apie minutę laiko.

"Kaip tik aš išėjau iš trijų pėdų gilumo vandens, aš pasijutau kur kas stipresnė. Aš tą naktį galėjau sekti procesiją, savo kojomis per visą valandą. Aš kasdien dalyvavau sergančiųjų palaiminime". Taip pasakojo Sally Ann O'Leary tarptautiniai žinių agentūrai.

Visa maldininkų grupė grįžo lėktuvu į Pittsburg'ą. Sally Ann O'Leary

Roosevelto Raštai Dovana Valstybei

Poughkeepsie, N. Y. — Mirusio Prezidento Franklin D. Roosevelto testamento vykintojai kreipėsi į teismą, kad išspręstų kam priklausė jo raštai: įvairūs dokumentai, laiškai ir tt.

Teismas išsprendė, kad mirusio Prezidento Roosevelto laiškai ir kiti dokumentai ar popieriai priklausė valstybei ir pasilieka Hyde Park knygyne.

Permainos Valstybės Departamente

Washington, D. C. — Šiomis dienomis iš J. V. valstybės departamento pasitraukė Benjamin Cohen. Jis ilgus metus buvo tarnyboje. Jam buvo pavesta Rusijos ir jos okupuotų kraštų reikalai. Todėl ir lietuviams teko su p. Cohen susidurti.

Į pasitraukusiojo Cohen vietą pakviestas Charles E. Bohlen, kuris taip pat gerai pažįstas Rusijos komunistinę santvarką.

Kun. Pr. M. Juras,

LDS Centro pirmininkas, sekmadienį, liepos 27 d., 4:30 v. pp. Nekalto Pras. Švč. P. Marijos Seselių A. V. pil.) ir Gediminu laikinai apsisistojo pas gimines Ches-ter, Pa.

LIETUVIŲ TREMTINIŲ GYVENIMAS IR DARBAS

(Mūsų Vokietijos Korespondento)

Tarptautinė Tremtinių Paroda Baireuthe

Birželio mėn. Bayreuthe (amerikiečių zona) buvo atidaryta didelė septynių tautybių tremtinių paroda. Parodoje dalyvavo lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, lenkai, rusai ir žydai. Parodoje buvo gausu meno, dailės darbų, rankdarbių, dirbtuvių darbų, tautinių drabužių, papuošalų ir kitokių eksponatų. Lietuvių skyrių paruošė Bayreutho, Bambergo ir Wunsiedelio lietuvių tremtinių bendruomenės.

Parodos meninę dalį sutvarkė lietuvių dailininkas A. Rūkštelė.

Žemės ūkio Darbuotojų Suvažiavimas

Birželio mėn. Hanau stovykloje įvyko lietuvių tremtinių žemės ūkio darbuotojų suvažiavimas. Suvažiavimo dalyviai giliai susikaupimu prisiminė ir pagerbė žymųjį Lietuvos ūkio darbuotoją, buvusį Lietuvos prezidentą ir žemės ūkio ministrą, agr. Aleksandrą Stulginskį, žuvusį kankinio mirtimi Sibiro ištremime. Aptarus bėgamuosius reikalus, žemės ūkio darbuotojai išsirinko naują valdybą iš agr. Virbicko, agr. Vaitekūno, agr. Gilvydžio ir ūkininkų Jonyno ir Demenčio.

4000 Lietuvių Išvyko į Angliją

Apskaičiuojama, kad ligi birželio mėn. vidurio iš britų zonos darbams į Angliją jau išvyko apie 4,000 lietuvių tremtinių. Nemažas užsirašiusių skaičius šiuo metu randasi pereinamose stovyklose ir laukia, kada galės sėsti į laivą išvykimui. Nuvykusieji į Angliją dar ne visi įjungti į darbą. Darbo ministerijos atstovai pareiškė, kad dėl blogos mitybos DP yra suvargę ir, prieš pradėdami darbą, turi pailsėti ir atkusti.

viaini surengė meninį pasirodymą, kurs labai patiko anglams ir į Angliją atvykusiems kitų tautybių tremtiniais.

Bavarijot Išskrynninguotuosius Lanko Sovietiniai Agentai

Žinomųjų screeningų metu iš DP tarpo pašalinti lietuviai nusiskundžia, kad paskutiniu metu Bavarijot lankosi sovietiniai agentai, kurie išskrynninguotųjų tarpe ieško sovietinių piliečių. Kai kuriose vietose į išskrynninguotuosius daromas spaudimas.

Kviečiamos Baltų Delegacijos į Olandiją Darbo Sąlygų Tirti

Paskutiniu metu ir Olandija pradėjo domėtis baltų tremtinių darbo jėga. Olandija įvairiems darbams mananti įsileisti apie 10,000 baltų tremtinių. Olandijos valdžios įstaigos jau pakvietė iš Hanau stovyklos lietuvių, latvių ir estų delegacijas atvykti į Olandiją ir vietoje susipažinti su darbo sąlygomis. Pageidaujama, kad delegacijose būtų ir moterų.

Nacių Dvasia Vokiečiuose Dar Tebegyva

Birželio 11 d. Neufene gyvenusieji lietuviai buvo perkelti į Schwabisch Gmund kareivines. Išvykstančius lietuvius apstojo vokiečių policijos būrys ir ėmė tikrinti jų daiktus. Lietuviai prieš tokį vokiečių policijos elgesį griežtai užprotestavo, primenant, kad dabar ne nacių galybės laikai, kada vokiečiai su svetimšaliais elgėsi kaip su vergais. Joki protestai nieko nepadėjo. UNRRAos direktorius taipgi prašė vokiečių policiją pasitraukti, nes už tremtinius atsakingas yra jis. Ir jo prašymas nieko nepadėjo. Tada UNRRAos direktorius vokiečių poli-

ATVYKO 36 LIETUVIAI IŠ VOKIETIJOS

Liepos 17 d. MARINE MARLEN laivu atvyko iš Vokietijos 17 lietuvių šeimų, sudarančių 36 asmenis. Atvykusiųjų 9 yra J. A. V. piliečiai, o kiti imigrantai, kurių 4 pasinaudojo Lietuvos kvota, o kiti kitų šalių kvotomis kaippo ten gimę arba be kvotos J. A. V. piliečių šeimų nariai.

Atvykusieji išvažinėjo pas gimines bei draugus: Prof. Adolfas Damušis su žmona Jadvyga ir trim vaikais: Vyteniu, Sauliu ir Indre laikinai apsisistojo pas p. Laučkus, Jamaica, L. I., o toliau vyksta pas p. Vilnius, N. Haven, Ct.

Prof. Jonas Kuodis su žmona Brone (J. A. V. pil.) ir vaikais Daiva (J. Švč. P. Marijos Seselių A. V. pil.) ir Gediminu laikinai apsisistojo pas gimines Ches-ter, Pa.

Inž. Povilas Čečkauskas išvyko pas žmoną į Detroit, Mich. Motiejus Vaišnys su žmona ir dviem vaikais: Rimvydu - Juozu ir Marija - Vida laikinai apsisistojo New Yorke.

Antanas ir Elena Ermimai su sūnum Donaldu apsisistojo pas p. Dielininkaičius, Waterbury, Conn.

Stanislava Misevičienė išvyko pas vyrą į Čikagą. Vienuolė Elžbieta Kačergiūtė išvyko į Čikagą.

Dionizas Stasiukonis su sūnum Vytautu išvyko į Čikagą pas pusbrolių.

Elžbieta Mačiulienė, 85 metų senutė, apsisistojo pas sūnų E. Masiulį, 21 Lewis Street, New Haven 13, Ct.

Klara Gečienė su sūnum Algiu, J. A. V. piliečiai, apsisistojo pas gimines Ches-ter, Pa.

Juozas Lukošius su dukrele Birute, J. A. V. piliečiai, laikinai apsisistojo New Yorke, nes giminių J. A. Valstybėse neturi.

Stasys Prancikaitis su žmona Veronika išvyko pas dukterį į Westfield, Mass., o vėliau vyks į Pittsburgh, Pa. pas gimines.

Kazys ir Stasė Ričkaitis su vaikais Kęstučiu ir Aldona išvyko į Čikagą pas gimines.

Povilas Kepalas apsisistojo pas seserį New Yorke. Aleksandra Dailidaitė, J. A. V. pil. laikinai apsisistojo New Yorke apylinkėje.

Marijona Liutermozaitė, J. A. V. pil. apsisistojo pas seserį, Hartford, Conn.

Viktorija Karazijienė, apsisistojo pas brolių: 82 Harlem St., Worcester, Mass.

Atvykusius be giminių ir draugų pasitiko Lietuvos Gen. Kons. New Yorke Attache A. Simutis, nuo Bendr. Am. Liet. Fondo O. Valaitienė, ir taip pat Dr. P. Pėdaliskis, Baly Laučka ir Dr. Bagdonavičius su žmona. L. G. K.

A. A. Karys Alekas Vosylus

Birželio 9 d. Frankfurto karių ligoninėje, Vokietijoje, mirė a. a. Alekas Vosylus, vienintelis sūnus, našlės motinos Vosylienės, gyv. Mangold gatvė. Kunas buvo valdžios pargabentas ir Ameriką. Graborius Kazimieras Kachauskas priėmė velionio kūną stotyj ir laikė savo koplyčioje. Laidotuvės įvyko pirmadienį, liepos 21 d. šv. Alfonso bažnyčioje. Prie didžiojo altoriaus giedojo gedulingas mišias klebonas kun. dr. Mendelis. Jam pagalbėjo du kunigai iš Sv. Marijos Seminarijos, kun. Riley ir kun. McDonough. Prie šoninių altorių tuo pačiu laiku atnašavo mišias kunigai Jonas Mendelis ir Valentinas Atkočius. Vietinio lietuvių legionierių posto nariai nešė karstą. Karstas buvo uždengtas J. V. vėliava. Palaidotas valdžios New National Cemetery. Abudu broliai kunigai Mendeliai buvo pas Kachauską ir kapuose. Lieka tik išreikšti Vosylių mamei giliausią užuojautą, o už mūsų viengtį karį, mirusį savo krašto tarnyboje, kviečiame visus sukalbėti Amžinąjį Atilsį duok jo vėlei, Viešpatie.

A. A. Magdalena Gustaitienė

Pereitą antradienį, liepos 15 d. iš Little Sisters of the Poor senukų namų buvo palaidota a. a. Magdalena Gustaitienė. Ji ten rado sau prieglaudą jau keli metai. Visa šeima buvo išmirusi, išskyrus seserę Radzevičienę. A. a. Magdalena Gustaitienė, įvertindama Sesučių jai suteiktą globą, prašė būti palaido-

Mirė Alaskos Jėzuitų Vyskupas

Liepos 19 d. mirė vyskupas Walter J. Fitzgerald, S. J., Apaštališkas Vikaras iš Alaskos. Jis buvo 63 m. amžiaus.

Mirė Alaskos Jėzuitų Vyskupas

Liepos 19 d. mirė vyskupas Walter J. Fitzgerald, S. J., Apaštališkas Vikaras iš Alaskos. Jis buvo 63 m. amžiaus.

Mirė Alaskos Jėzuitų Vyskupas

Liepos 19 d. mirė vyskupas Walter J. Fitzgerald, S. J., Apaštališkas Vikaras iš Alaskos. Jis buvo 63 m. amžiaus.

ta iš Sesučių koplyčios. Sesuo Radzevičienė užprašė mišias už velionės vėlę šv. Alfonso bažnyčioje, kur a. a. Gustaitienė priklauso per ilgiausius metus. Taip pat vietinė Moterų Sąjungos kuopa užprašė šv. mišių auką, nes iki mirčiai Gustaitienė dėka jos sesers rūpesniui, priklausė prie tos organizacijos. Užbaigusi savo žemiškus vargus, lai ilsisi a. a. Magdalena Gustaitienė Viešpaties ramybėje.

Smulkesnis Žinios

Švč. Jėzaus Širdies stovylos atnaujinimui pirmą auką padarė Emilija Kripienė. Jos gražų pavyzdį pasekė Ona Nagelaitė, Marijona Mažeikienė, Ona Dambrauskienė, Marijona Jkaitienė, Emilija Kripienė, dėkodama šv. Antanui už jo užtarimą, aukavo \$100.00 perdažymui jo stovylos ir jo altorėjo koplyčioje.

Magdalena Pledžiūtė, Apolonia Butkienė, Antanas Šeškauskas, Lieva Matulevičienė aukavo bažnyčios nudažymui iš lauko.

Reiškiame užuojautą ponams Larkinams. Mirtis jiems išplėšė 11 savaičių amž. sūnelį Gregory. Ponia Larkin prieš šūbu buvo Keidošūtė, kun. Kazimiero Keidošiaus giminaitė.

Pugevičienėi Veronikai operacija padaryta penktadienį, liepos 18 d. Nors ir daug skausmo kentima, tačiau ligonė šviesia viltimi žiūri į ateitį. Mano 10 dienų grįžti namo.

Steponė Šilanskienė toj pačioj Maryland General ligoninėje po antros operacijos sveiksta. Dar šią savaitę turi viltį aplėsti ligoninę. Duok Dieve, kad taip įvyktų.

Labai liūdna žinia aplankė Ivoškų, mūsų parapijos zakristijonų, namus, Antanas Ivoška, tėvas, antradienį, liepos 22 d. turi eiti į Franklin Square ligoninę operacijai. Kaip jo žmona, taip visa šeima yra susirūpinusi šiuo visai netikėtu įvykiu.

Sesuo Jeremija ir Sesuo Bagtista, dvi Sesutės Kazimierietės, kelius metus gyvenusios mūsų misijoje, sekmadienį, liepos 20 d. išvyko į Kazimieriečių motinišką namą Chicago. Jos ten rugpiučio 15 d. švęs sidabrinį jubiliejų savo profesijos. Sveikiname ir meldžiame Dievo joms gausiausių malonių jų šventame pašaukime.

Sekmadienį, Romoje, pal. Kotryna Labourė, Meilės Sesučių Kongregacijos vienuolė, per kurios tarpininkystę Marija suteikė pasauliui savo stebuklingąjį medalikėlį, bus įrašyta į šventuosius. Kad paminėti tą garbingą įvykį mūsų bažnyčioje pereitą pirmadienį ir antradienį buvo papuoštas šv. Kotrynai Labourėi ypatingas altorėlis ir buvo sveikinama jos relikvija po visų novenos pamaldų. Altorėlis pasiliks per visą savaitę. Lietuviai turės progą pasveikinti naujai paskelbtos šventosios relikviją sekmadienį, liepos 27 d.

Rusija Atmetė Jung. Valstybių Šaukiamą 11 Tautų Konferenciją

Reikalauja 4 Didžiųjų Pasitarimo

Londonas, liepos 24 — Rusijos valdžia atmetė Jung. Valstybių šaukiamą 11 tautų konferenciją paruošti taikos sutartį Japonijai, rugpiučio 19 d., Washingtone.

Rusai sako, kad konferencijos šaukimas yra tik Jung. Valstybių sumanymas be pasitarimo su Rusija, Britanija ir Kinija. Reikalauja, kad tokia konferencija laiką ir vietą nustatytų keturių didžiųjų valstybių užsienio ministeriai.

Sakoma, kad konferencija įvyks ir be Rusijos, kaip kad įvyko Paryžiuje.

Lenkai Neduos Pašalpos

Washington, D. C. — Jung. Valstybių Senato komitetas užgrybė maždaug tiek, kiek Prezidentas Truman reikalavo pašalpos nuo karo

nukentėjusiems kraštams, būtent, \$1,530,361,400. J. V. valstybės departamentas išbraukė Lenkiją iš šelpiamųjų kraštų, nes ji esą turi užtektinai maisto. Vengrija gali būti taip pat bus išbraukta.

Kaip žinoma, Jung. Valstybės neduos pašalpos ir tiems kraštams, kurie neišsileis Jung. Valstybių at-Reikalauja, kad tokia konferencija laiką ir vietą nustatytų keturių didžiųjų valstybių užsienio ministeriai.

7,000. Aufo Unijos Darbininkai Išėjo į Streiką

Detroit, Mich., liepos 24 — Septyni tūkstančiai United Automobile Workers, CIO, narių metė darbus dvejeose Murray korporacijos įstaigose ir išėjo į streiką.

Atrodo, kad šis streikas yra išbandyti naują Taft-Hartley darbo įstatymą.

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinal dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikijoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

466 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

"Karas Be Kareivių"?

Anot kai kurių politikos žinovų ir speliotojų, būsimas su Rusija karas negali įvykti greičiau kaip už 10-15 metų. Jie nesako, kad karo niekad nebus, tur būt manydami, jog tai būtų perdrąsi pranašystė: politinė aplinka tiek įkaitusi, kad vargu kas tokiais pranašystei būtų bejūtiki. Tačiau nuraminti visuomenę, kad turės 10-15 metų ramybės, yra labai gražus pasitarnavimas. Bet kokiais pagrindais jie remia tą spelią? Gi pranašiausių, kaip jie sako, faktų, kad ne Rusija, ne Amerika nėra pasiruošusios suteikti lemiantį laimėjimo smūgį. Rusija savo milijoninėmis armijomis gali lengvai pavergti sunaikintą bejėgę Europą, bet ji neturi laivyno ir jos oro pajėga negali lyginti su anglosaksų aviacija. O iš buvusio karo patirta, kad marių ir oro laivynai sudaro tokią pajėgą, jog be jos neįmanoma laimėti. Prieš karą Rusija galėjo girtis su savo "nenugalima" raudonąja armija, bet dabar ji geriau žino. Ji gamo skaudžią pamoką, kad milijonai jos pėstininkų ir raitelių nebūtų atsilaikę prieš vokiečių antplūdį, jei Amerika nebūtų rusams prisiuntusi 11 milijonų vertės lėktuvų, tankų, kanuolių, šautuvų, šovinių ir daugelio tūkstančių militarinių sunkvežimių. Rusija, žinoma, skubotai ginkluojasi, priverčia vokiečius ir čekus gaminti jai kanuoles ir amuniciją, bet ji prietaringai bijosi atominės bombos.

Taip, Amerika turi atominę bombą ir stipriausią pasaulio laivyną. Bet ji paleido savo armiją. Tie daliniai, kurie dar tebėra tarnyboje, sudaro tik nykštuką, palyginus su militariniu Rusijos milžinu. Gi sudaryti naują armiją demokratinėje šaly — tai sunkus ir gramozdiškas uždavinys. Reikia atsiklausti Kongreso, atsisvegti į visuomenės nusiteikimą, o čia artinasi Prezidento rinkimai... Bet juk turime atominę bombą ir milžinišką marių bei oro laivyną. Taip, tai imponuojanti pajėga, tačiau ir čia yra trūkumų. Laivynų įgulos pusiau demobilizuotos, o kai dėl atominės bombos, tai, anot ekspertų, jos naudojimas tik ant popierio ešas lengvas, nes pastaruoju metu apsigynimas nuo bombardavimo iš oro tiek yra patobulintas, kad tik labai netikėtas užpuolimas gali duoti galimybės bombą numesti.

Tad karo strategai numato, kad būsimas karas busias automatinis pabūklų karas — "karas be kareivių". Vadinasi, be kareivių nebus apseita, bet jų nereiks tiek milijonų. Tie automatiniai pabūklai tai ne kas kita, tik raketos, kurias vokiečiai leido į Londoną. Tos raketos tai savotiški bombonešiai be jokios įgulos, stumiami tam tikra mechaniška jėga ir vairuojami radaro pagalba. Kas nors užsuka mašineriją, kas nors paspaudžia knypkūtį, ir savotiškas sviedinys lekia kur pasiūžias — ardyti kokį priešų miestą. Visas uždavinys — padaryti ko ilgiausią jo skridimo tolį. Tuo atžvilgiu Rusija su Amerika karštai lenktyniuoja. Pasiękti 3000-5000 mylių skridimo greitį, prireikš 10-15 m. tyrinėjimų ir patobulinimų.

Ramina mus, kad karas dar toli, o jau kariauna Kinijoje, Siame, Indonezijoje, Graikijoje...

Kristaus Sviesoje

Devintasis Sekmadienis po Sekminių (Liepos 27 d.)
EVANGELIJA: Luko 19, 41-47

Anuo metu: Jėzus, prisitardamas prie Jeruzalės ir matydamas miestą, jis verkė jos ir sakė: Kad gi ir tu ir tai šitą savo dieną pažintumei, kas tau neša ramybės, o dabar tavo akims paslėpta! Nes ateis tau dieny, kad neprieteliai apves tave pylimu, apgulys tave, suspaus tave ir tavo vaikus, kurie yra tavyje, ir nepalikis tavyje akmenis ant akmenis, nes tu nepažinai savo aplankymo meto.

Jėgęs į šventyklą, jis pradėjo varyti laukan parduodančius joje ir perkančius. Jis jiems sakė: Parašyta: Mano namai — maldos namai, o jūs padarėte iš jų galvažudžių lindyne. Jis mokė kasdien šventykloje.

LEKCIJA: Šv. Povilo Apaštalo laiško Korintiečiams (1 Kor. 10, 6-13)

Broliai: Negeiskime pikta, kaip kad jie geidė. Nebūkite stabų garbintojai, kaip kai kurie iš jų, kaip yra parašyta: Žmonės sėdosi valgyti ir gerti ir kėlėsi žaisti. Nepaleistuvaukime, kaip kai kurie iš jų paleistuvavo ir viena diena žuvo dvidešimt tryd tūkstančiai. Negundykime Kristaus, kaip kai kurie iš jų gundė ir žuvo nuo žalčių. Nemurmėkite, kaip kai kurie iš jų murmėjo ir žuvo nuo žudytojo. Visa tai jiems atsitiko kaip vaizduotas pamokymas, parašyta gi mums įspėti, kuriems tenka gyventi amžių pabaigoje. Taigi, kas tariasi stovis, težiūri, kad nekristų. Jūsų nebuvo užpuolusi pagunda, perviršijanti žmogaus jėgas. Dievas yra ištikimas; jis neleis jūsų gundyti virš jūsų jėgų, bet dar padarys tokią išeitį iš pagundos, kad galėtumėte ją pakelti.

GRIŪVANTYS ALTORIAI

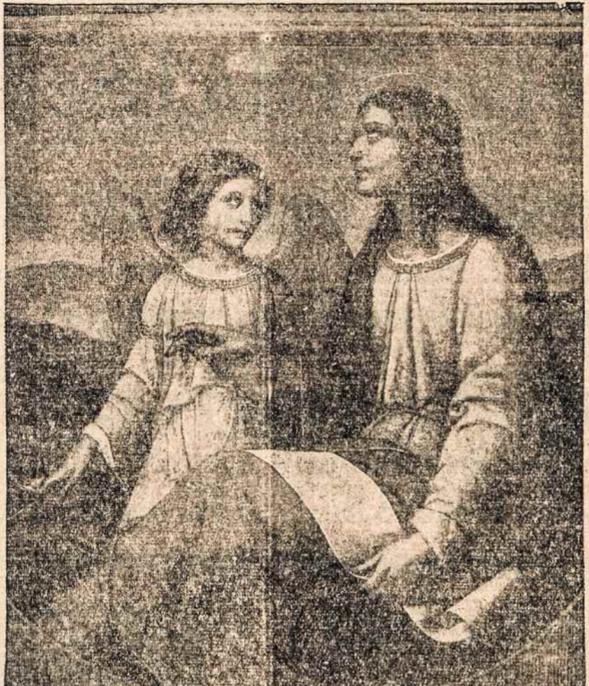
KUNIGAI MŪRININKAI

Žvelgdamas į Jeruzalės miestą, Kristus matė ne tik solidžius mūrus; Jis matė jį ateities perspektyvoje griūvantį ir tą griūvimą pergyveno žmogišku susijaudinimu. Jis jaudinosi ne tik dėl miesto, bet ir dėl didingosios jo šventovės likimo.

Jeruzalės šventovė — izraelitų tikybinio gyvenimo širdis, kur kartą per metus suplaukdavo iš visos Palestinos minių minios. Jos plaukdavo ten kaip indusai į Benares, mahometonai į Meką. Eidavo izraelitai ne tik pėsti, raiti, bet ir laivais irdavosi iki artimiausių Jeruzalės uostų Cezarėja, Joppe, (kaip dabar mahometonai kad plaukia Raudonąja Jūra iki Djeddad), ten išlipdavo ir, pabučiavę Pažadėtąją Žemę, baigdavo kelionę pėsti. Senovės istorinio rašytojo Juozapo Flavijaus liudijimu, paskutiniaisiais metais prieš Jeruzalės šventovės sunaikinimą (70 metais) buvo aukota 255.600 avinėlių. Skiriant vieną avinėlį dešimties narių šeimai, išeitų apie pustrėčio milijono maldininkų. Tokia milžiniška minia žmonių susirinkdavo didžiosioms Velykų šventėms Jeruzalėje ir likdavo ištisas 8 dienas. Tai beveik visa Lietuva.

Didingoji Jeruzalės miesto šventovė buvo statoma ištisus 46 metus. Baigta statyti vos šešerius metus prieš sugriovimą (užpuolus romėnų kariuomenei). Dirbo prie jos 10,000 darbininkų. Jos vidų mūrį 1000 kunigų mūrinių, specialiai išmokusių to amato, nes šventovės vidun negalėjo įeiti paprasti piliečiai. Buvo surinkta iš viso krašto brangakmeniai, vertingi metalai, retas marmuras, medžiai, reikalingi šventovės garbei.

Prie šventovės buvo įrengti keturi atskiri šventoriai: pagonims, moterims, vyrams (izraelitams) ir kunigams. Didžiausias judėjimas vykdavo pagonių šventoriuje, kur eidavo derybos, mainai, prekyba. Čia keitė graikų ir romėnų pinigų apskurbus mainininkai, čia buvo įsirengę parduotuves levitai ir kiti zakristininkai, kur galėjai gauti šventoms aukoms druskos, miltų, vyno, smilkalo ir aliejaus. Netrukė čia nė gyvulių: jaučių, ožių, avinų, kuriuos pirkdavo maldininkai, vesdavo prie aukavietės ir aukodavo juos tris kart sugaudus sidabro trimitams. Aukinius gyvulius parduodavo patys izraelitų kunigai, iš to susidarydami sau pajamų. Derybos dėl kainų nekarta būdavo aštrios ir ne be skardžių ginčų.

Šv. Ona, Mergelės Marijos Motina. Visas D-ko skaitytojas Onas sveikiname jų vardadienį — liepos 26 d.

panašų į anuos prie juodojo akmenis Mekoje. Taip šventovė buvo sumišusi su prekyba, kuri izraelitams buvo praktiškai net svarbesnė už šventovę.

ŠVENTOVĖ BE SIELOS

Kristus, kuriam nebuvo svetimas joks žmogiškojo gyvenimo momentas, neapkętė suprekybtos šventovės ir vijo lauk iš jos komercinį elementą. Jis niekam nedraudė verstis prekyba kitur, jis vijo ją tik iš šventovės, nes prekyba buvo bevejanti Dievą iš šventovės. Taip šventovė buvo nustojusios tikrosios širdies, ji buvo tapusi bedvasiais griaučiais. Izraelitai taip artima prekyba buvo persunkusi jo gyvenimą iki pačios jo širdies — šventovės. Kristui beliko grąžinti tai šventovei josios tikrąją sielą — šventumą.

Šventovė, kur Dievo vietą užima kas kitas, nebėra šventa. Ji lieka apiplėšta, netenka tikrosios savo sielos, lieka išniekinta. Kai Prancūzų Revoliucijos metu įsiveržusi minia bažnyčion pasodino ant altoriaus mergaitę, pavadinę ją išminties deive ir apsvaigusi ją garbinu, — tuo ji išniekino šventovę, išplėsdami josios sielą — Dievą. Kai Vokietijos kai kurios protestantų bažnyčios kėlė Hitlerį, pačios išniekino ir nusidvasino. Kai dabar Rusijos valdovai kelia koją Bažnyčion, — ne Dievo ieško, o siekia išplėsti Jūs sielą.

Griūva šventovės ne tik nuo karo sviedinių. Jos griūva ir tada, kai netenka tikrosios savo sielos. Jos tada miršta kaip žmonės. Šventovė, kur Dievas nebėra Dievas, o tik drumstas šėšelis, yra mirusis, ji yra griuvusi. Kad ir tebestovė dar sienos, kad ir tebėra altoriai, bet nebėra gyvybės. Ir lavonas juk turi širdį, tebeamatyti veidai, bet nebėr jame plasdantios gyvybės. Gyvas ir tikintis žmogus reikalingas šventovės, kur yra tikrasis Dievas, kur plauda atgamtinė gyvybė. Kol žmogaus širdis plaka gyvu tikėjimu, tol gyvas yra ir šventovės, tol negriūva altoriai. Jei jie kur griūva, griūva pirmiausia žmogaus širdy. Jei šventovės miršta, miršta jos pirmiausia žmogaus sieloy. Patvariosios šventovės statyba prasideda žmogaus viduje. Kai griūva dvasiniai jos pamatai, griūva ir tvirtūs jos mūrai.

Lietuvių tremtinių širdys, akys ir rankos yra atkreiptos į Amerikos lietuvius. Jie maldauja, kad nebūtų užmiršti, palikti vieni. Jei savieji jų nesupras ir neišgirs, kas juos supras, išklausys ir sušels?

Pagelbėkime jiems savo pinigine auka, kuri daugiausia naudos atneš, jei bus paskirta Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui.

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Kard. Griffino Laiškas Kan. Kapočiui

Birželio 9 d. Tautinis Delegatas gavo laišką iš Londono kardinolo, kuriame rašoma: "Aš noriu jums užtikrinti, kad aš ir visi kiti šio krašto vyskupai padarys viską, kas jų galioje, kad pagelbėtų lietuviams, kurie atvyksta į šį kraštą ir mes esam laimingi žinia, kad juos atlydi keletas lietuvių kunigų. Aš noriu bus užtikrinti, kad jie bus nuoširdžiai priimti ir mes padarysime jiems viską, ką tik galėsime. Su maloniais linkėjimais ir laimėjimu jums visiems".

Šv. Sostas Atsako į Išvietintų Asmenų Prašymus

Daugis lietuvių, latvių ir estų išvietintųjų asmenų, gyvenančių Bad Mergentheim (Assembly Center 650), Seligenstade, Goettingene ir Grevene savo laiku pasiuntė Šv. Tėvui Pijui XII rezoliucijas ir prašymus Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atstatymo reikalui. Jo Šventenybės Sekretorijatas pavedė Apaštališkam Vizitatoriui Vokietijoje J. E. Vysk. A. J. Muench per Tautinį Delegatą Lietuviams J. Pr. Kan. Kapočiui pranešti rezoliucijas bei prašymus pasirašiusiems, kad Šv. Tėvas daro visa, kas galima, pagrįdinėms tautų teisėms apsaugoti.

Vizitai Vokiečių Vyskupams

Lankydamas lietuvių stovyklas, tautinis delegatas yra padaręs oficialius vizitus šiems vokiečių vyskupams-ordinarams: Limburgo, Fuldos, Rottenburgo, Augsburgio, Eichstato, Osnabrucko, Munsterio i. W., Freiburgio i. Br. Ta proga padėkota vyskupams už pagalbą ir globą, rodomą lietuviams kunigams ir tikintiesiems, supažindinta su bendrąja lietuvių padėtim ir specialiais pastoracijos uždaviniais.

Tautinį Delegatą vizitavo vysk. dr. Padolskis, latvių vysk. Rancens ir Rottenburgo pavyskupis.

PARTIZANAI

APYSAKA

Parašė

Jonas Kmitas

12.

"Čort"

Tasai milžinas — jisai ir bus "čortas", kas gi daugiau? — tarsi koks malūnas, suko apie galvą savo baisingą lazda, ir kuri ji palietė, tas nebe atsikėlė. O jei ji su galva susidūrė, tai tik smegenys iššiško. Bolševikai žuvo kaip varlės, stambaus bato mindžiomos. Nė cypelt nesuspėjo. Greta jo tas mažiukas — ne toks jau mažiukas, tik šalia milžino nykštuku atrodė — gylė, lyg nesugaudoma įnirusi širšė: tai nušaus, tai granatą paleis, tai kažkokiu nematomu būdu šiaip jau mirtinai įgels. "Čortas ir jo vaikas!" — prietaringai suklyrę viens persigandęs čekistas. Kitas tą pakartojo, ir gaisro greitumu žinia, kad

"čortas" ir savo sūnų į kovą atsivedė. Tegū ir vaikištis savo galią parodo. Mėginta milžiną nušauti. Rodos, taikinyks toks stambus, kad ir prastas šaulys pataikytų. Bet kai čekistas, betaikydamas į jį pažvelgia, tai akys pastyra ir visą kūną šiurpulius sukrečia. "Nūgi čortą nori nušauti!" — persmelkia per galvą prietaringa mintis, ir bolševikas arba negali gaiduko paspausti, arba drebančia ranka kulka kažkur į orą paleidžia. Ir naujas paskalas plinta: didįjį čortą ne kulka neima! Gi į mažiuką nė nemėgina šauti. Jis judrus lyg žaibas: vienam momente keliose vietose ir visur sėja mirtį.

Dar vienas dalykas pastebėta: kas mėgino milžiną nušauti, tas čia pat krito negyvas, nors milžinas buvo tolokai ir visai nešaudė, tik basliu mostagavo. Baimės užkerėti čekistai neturėjo laiko pastebėti, kad ir kiti partizanai narsiai kaunasi ir taikiai šauda. Išsigandęs žmogus labai logingas: jei negali nuškauti, kam kautis? Jei negali kautis, tai nešdinkis, kol gyvas. Bolševikai taip ir darė.

Partizanų centras, pirmiau pakriko ir beveik sunaikintas, dabar viesulu veržėsi pirmyn. Ir ne tik tai centras. Visa rikiuotė nesulaikomai puolė staiga sumišusius enkavedistus. Valio ir "čort idiot!" — džiaugsmingai šaukė partizanų gerklės. Ir rankos dirbo ryžtingai ir skubotai. Šamysio ir baimės dieglys elektros srove persmelkė bolševikų šir-

dis. Jų rikiuotė visai pakriko ir skubiai traukėsi iš mūšio vietos. Nė komisarų revolveriai kareivių nesulaikė. Pagaliau, ir bolševikų vadai prietaringi. Prieš "čortą ni gu gu" — neatsispirsi.

Laimėję mūsų partizanai nepersekiojo pakrikusiai bėgančių enkavedistų. Užtenka, kad davė gerai jiems į kailį ir įvarė į jų širdis prietaringos baimės. Dabar jie galės ramiai grįžti į savo saugias vietas. Pergalė ypač tuomi džiaugsminga, kad atėjo visai netikėtai. Partizanai žinojo, kad Genys parodys, ką gali, bet padėtis buvo tiek kritinga, kad ir jo pastangos bus veltui. Gi tas rusiškai išrėktas šūkis — kas jį sugalvojo? Paašškėjo, kad Geniukas sugalvojo, o Dičkis išrėkė. Nieks kitas nebūtų pajėgęs taip perkūniškai užgriauti. Reiškia, Genio galva ir Dičkio gerklė padarė tokią puikią pradžia, o partizanų rankos viską užbaigė. Bet ne vien Geniuko partizanų rankos. Viktoras Perkūniškis ir Andrius Sakalas taip pat stambiai rolė suvaidino. Viktoras ir jo kuopa visą laiką didvyriškai grūmėsi su penkis kartus didesniu priešiu ir pačioj kringiausioj valandoj visai nedaug atgal pasitraukė. O kai centras pradėjo jau atsigriebti, Viktoras energingai puolė kairįjį bolševikų sparną, nustūmė jį atgal ir jau pradėjo apsupti, bet bolševikai nutraukė

kautynes ir visiškai pakriko. Apsupti jų nesuskubo, nes žmonių permažai turėjo. Gi kas nematė Sakalo žygdarbių? Sėkmingas partizanų pavojaus likvidavimas tai labai žymus laimėjimas. Jis suardė bolševikų planą, numušė jų ryžtingumą ir aukštai pakėlė mūsų dvasią. Be to, Sakalas visą laiką išlaidė savo poziciją, nė žingsnio nepasitraukęs, o kai įvyko persilaužimas, jis smarkiai puolė dešinįjį čekistų sparną ir pasitraukiančius energingai apšaudė, daug nuostolių jiems padarydamas.

Žinoma, didžiausią garbę pasiėmė Genys su Dičkium, daugiausiai dėlto, kad pasirinko patį tinkamiausią momentą pulti ir sumaniai panaudotu šūkiu susprogdino įtemptus priešo nervus ir tuomi visai jo atsparumą pakirto.

Ir Gegužis iškišo savo strateginį nuopelną. Žinoma, jo asmeninė narsa savaime buvo aiški. Su abejotinos vertės savo būrio sąstatu jis didvyriškai, beveik iki negalimumo, laikėsi svarbiausioj centro pozicijoje. Bet koks čia būtų jo strateginis nuopelnas? Jis pats tai nurodė.

— Visa svarba tame, kad mano pozicijoje įvyko kautynių persilaužimas.

— Taip, tai taip, — nedrąsiai pertarė Viktoras, — bet tai juk Genio ir Dičkio nuopelnas.

(Bus daugiau)

Visi Keliai Veda Į Seselių Pikniką, Putnam, Conn.

Sekmadienį, Liepos-July 27 d., Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne

ADRESAS: R.F.D. 2, Putnam, Conn. Įžangos nebus. Svečiai bus pavaišinti skaniais lietuviškais pietūmis. Bus šventinamas lietuviškas kryžius, gražus vaidinimas "Pavergtą Lietuvą". Seselės visus kviečia dalyvauti.

KELRODIS Į PUTNAM, CONN. — Autobusu: Autobusai iš Providence išeina 8:15, 10:15, 12:05, 3:15. Praeina pro vienuolyną — Immaculate Conception Convent. Autobusai išeina šias valandas iš Worcester į Putnam. Traukiniai: Iš Hartford į Putnam 8:15 am (Daylight Saving Time). Iš Boston į Putnam 8:42 am (Daylight Saving Time). Automobiliu: Bridgeport — routes 8, 6, 44; Boston 1, 44 arba 9, 12, 193; Hartford 44; New York 1, 5, 44; New Haven 5, 44; New London 12; Providence 44; Waterbury 6, 44; Worcester 12, 193; Brockton 28, 44. Traukinius sutiks Camp Immaculata busas. Atvykstantieji autobusais telefonuoja 1451.

Iš South Bostono Busai išeina nuo Šv. Petro liet. bažnyčios 7:30 val. ryte. Vadovauja Vladas Brazauskas

Naujienos Iš Tremtinių Būties

TREMTINIŲ PRIEŠAI

Elliott M. Shirk, amerikiečių zonos Intergovernmental Committee on Refugees direktorius, nusišundė, kad Rusija aktyviai priešinas ir daro trukdymus dėl apgyvendinimo naujose vietose Vokietijoje ir Austrijoje gyvenencius tremtinius. Jis pridūrė, kad UNRRA taktika įvairūs DP į nusiiminimą ir baimę.

P. Shirk pasiūstame laiške IRO susirinkimui, kuris posėdžiavo Lozanoje, iškėlė, kad "aktyvus apgyvendinimo planavimo pasipriešinimas" išsivystęs aliarmuojantį laipsnį. Šis pasipriešinimas kyla ne iš tremtinių, bet jis reikišias iš grupės, kuri tai remia".

Jis rašė, kad tas "grupės" sudaro Sovietų Sąjungą ir, netiesioginiai, buvusi UNRRA.

NUMATOMA GRĖSMĖ GERBŪVIUI

P. Shirk pareiškė, kad IGCR yra tarptautinė agentūra sudaryta tremtinių legalioms ir civilinėms teisėms apsaugoti "ir kad jo tvirtinimas esąs paremtas pasikalbėjimu su "atsakingais" kariuomenės pareigūnais, kurie sutikę, jog tu "tremtinių ateities rūpesčių ir gerbūviui grėšias pavojus".

Toliau jis nurodė, jog "mes seniai jau esame pastebėję veikiančias jėgas stovyklose, kurios tremtinių žmoniškumui ir jų legalioms teisėms yra nedraugiškos. Vėliau šios jėgos taip smarkiai SSSR naudai veikė, jog žodžio laisvė pranykusi ir ją pakaitė tikra baimė".

P. Shirk pasakė, kad prieš "jėgų" priskaitoma Rusijos reikalavimai J. Tautose dėl priverstinio re-

patriavimo ir Sovietų ryšių karininkų mėginimai Vokietijoje ir Austrijoje komplikuoti patį reikalą.

Su tuo jis susiję UNRRA-os pastangas išskirti iš DP stovyklų nenorinčius repatrijuoti ir nepaskelbta politika koncentruoti juos į dideles kareivines, tuo būdu tremtiniai nustoja savo darbo ir namų, kuriuos buvo susiraminę.

Jis išskyrė amerikiečių zonos direktorių Paul Edwardsa, kuris neseniai sutiko su Sovietų pažiūromis tremtinių atžvilgiu.

Toliau dir. Shirk nurodė UNRRA-os repatriacijos veiklą, kuri esanti susijusi su gąsdinimo politika, nors Amerika niekad neturėjusi intencijos tokia politiką vesti.

Jis "suplanuotos kompanijos" dalį priskyrė UNRRA-os dir. Edwardsui, kuris buvo sutikęs su Sovietų aiškinimu, jog tam tikra DP dalis esą dalyvavusi

ced persons aprašo kaip "politinius pabėgėlius — žinoma, kurie nori išvengti politinio režimo, kuris jau per daug jiems pažįstamas".

KAIP TREMTINIAI ŽIŪRI Į SOVIETŲ AGITACIJĄ?

Hanau buvo atvežta sovietų filmas "Tarybų Latvija". UNRRA-os area raštu pareikalavo iš stovyklos komiteto būtinai dalyvauti tos filmos demonstravime. Neklusniems buvo grasinta DP teisių atėmimu. JV piliečiui gali būti nesuprantama, kaip gali būti įsakoma eiti į kiną ar neiti. DP prie visokių įsakymų yra pripratę. Įpareigoti stovyklos vadovas ir komitetas nuvyko. Neįpareigotų savo noru atvykusių lietuvių buvo 15, su kitoms tautybėm viso 90 žmonių. Gyventojam nesidomint, filmos demonstravimas nutrauktas. Net paskelbtą dieną filmą rodyti sovietų karininkai su filmu neatvyko.

Oberleningene, išklause sovietų karininko pranešimo, tremtiniai apipylė jį klausimais: kodėl pas lietuvius kalbėtis yra atsiunčiami rusai, o ne lietuviai žinomi visuomenės žmonės, kuriais galima pasitikėti. Kodėl sovietai nacių išgriautai Lietuvai, kaip jie sako atstatyti, būtinai nori išsivežti tremtinius, kurie nenori vykti į okupuotą Lietuvą, o negrąžina į ją tremtinių iš Sibiro, kurie tikrai nesipriešintų; ar galima tikėti žodžiais, karininko, jeigu aukščiausi sovietų vadai raštu pasirašytus iškilmingus pasižadėjimus sulaužė ir t. t.

Nurtingene sovietų karininką, kalbantį rusiškai, paprašė, kad jis kalbėtų

angliškai ar kuria kita kalba, nes 80% jo nesupranta, o kai jis susirinkusius emė vadinti Sovietų piliečiais, žmonės pakilo ir išėjo, nelaukdami savęs sovietų piliečiais, pas kuriuos buvo atvykęs karininkas.

Tubingene, prancūzų zonoje, prisirinko pilna salė įvairių tautybių tremtinių. Prancūzų karininkas, sovietų pulkininko palydovas, maj. Roche labiau ragino tremtinius grįžti ne kaip pats rusas. Esą, vien bus nuvežti į Baltijos kraštus, kiti į Ukrainą, tretį į... Sibirą... Kai susirinkusieji emė juoktis, iš tokios paguodos, prancūzas išsiveidė prancūzų armijos vardu! Bet baigėsi be jokio incidento. Nebuvo nė klausimų. Kai prancūzų majoras nustebo, kad niekas nieko rusų neklaušė, vienas jam paaiškino, kad daugumas susirinkusių rusų kalbos nesupranta. Tada prancūzas vėl emė priekaištauti, kaip jie, Rusijos piliečiai, nesupranta rusiškai...

Agitacijos rezultatai tarp lietuvių menki. Vos vienas kitas klaidėdiškių sutiko "repatrijuotis".

KAIP NEVYKSTANČIUS TERORIZUOJA

Jų padėtis bloginama. Iš vienos pusės sovietų įtakoje iš kitos — vokiečių. Ankstesnėse slaptose UNRRA-os instrukcijose buvo nurodyta kilnoti ir blogesnius lagerius, silpninti maistą. To paties nori ir vokiečiai, kurie prie amerikiečių pareigūnų eina dviem keliais — oficialios vokiečių įstaigos, partijos kreipiasi į amerikiečių karinę valdžią, kad namai, kuriuose dabar apgyvendinti DP, būtų vokiečiams gražinti. Vokiečių spaudi-

Saulė pro debesis tėviškės laukuose.

"Šv. Pr. Varpelio" klišė.

IŠKILMĖS NEKALTO PRASIDĖJIMO VIENUOLYNE

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn. Telef. 1451

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti!

Liepos 27 dieną įvyks dvigubos iškilmės Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne: vienintelės Lietuviškosios Mergaičių Stovyklos iškilmingas užbaigimas ir ta proga Kongregacijos prietelių suvažiavimas, pasivažiinimas bei piknikas.

IŠKILMIŲ PROGRAMA:

11:00 val. Pamaldos. Šv. Mišias laikys Tėvų Marijonų Provincijolas Tėvas J. Jančius, pamokslą sakys svečias, Scranton Universiteto profesorius, Lietuvoj buvęs visų mylimas pamokslininkas Tėvas Venckus, S. J. Po pamaldų bus palaiminimas švč. Sakramentu. Per pamaldas giedos seselių choras.

Lietuviško Kryžiaus pašventinimas, įvyks tuoj po pamaldų. Nauju lietuvišku kryžiumi, pastatytu Amerikos žemėje, visi domisi. Ypač susidomėjusios Brooklyn, N. Y. lietuviškos moterys, kurios tam kryžiui didžiąją dalį lėšų sudėjo. Iš Brooklyn atvyksta autobusu didelė ekskursija.

12:30 val. Pietūs. Svečiai bus pavaišinti skaniais lietuviškais pietūmis. Po pietų svečiai galės pailsėti gražioje gamtoje, išbandyti savo laimę bazare, bingo ir kitur.

4:30 val. Įdomiausia iškilmų dalis — Camp Immaculata mergaičių programa. Programą pradės Kunigų Vieniybės pirmininkas Kun. P. M. Juras, iškeldamas šių laikų aktualias problemas. Kalbės dar tik iš Europos atvykęs prof. Adolfas Damušis ir prof. Pranas Padalskis.

Mergaitės vaidins "Pavergtą Lietuvą" — veikalas iš šių laikų. Pasirodys verkianti Lietuva, mergaitės pareikš jai savo meilę bei užuojautą. Po vaidinimo bus lietuviškos dainos, tautiniai šokiai. Tautiniams šokiams vadovauja p. O. Ivaškienė. Ji jau ketvirtį metų kai su dideliu pasisekimu moko Camp Immaculata mergaitės lietuviškų šokių bei žaidimų.

Baigiant programą bus apdovanotos stovyklos mergaitės pasižymėjusios lietuvių kalboj.

Seselės ir Nekalto Prasidėjimo Seserų Gilda visus maloniai kviečia dalyvauti šiose iškilmėse.

mas ypačiai ten didesnis, kur burmistrai ar landratai yra komunistai ar jiems simpatizuoja.

To paties siekia per moteris, kurios mieliai "fraternizuojasi" su amerikiečiais.

Prieš perduodant tremtinius IRO, karinė valdžia tiek sovietų tiek vokiečių veikiama, iš naujo užsimojo pertvarkyti DP stovyklas: mažas stovyklas panaikinti ir sukilnoti į dideles stovyklas nemažesnes kaip 500 žmonių. Tokio sukilnojimo rezultatas — pabloginamos tremtinių patalpos: kur gyvena atskiruose nameliuose, dabar grūdami į kareivines; mokyklos, organizacijos, chorai išardomi ir reikės iš naujo viską organizuoti. Taip atsitiko paskiausiai su Esslingeno distriktu, kuriame buvo Nurtingeno, Neufeno, Kirchheimo ir kitos stovyklos. Smūgis suduodamas kaip tik ten, kur pažangiausiai lietuviai buvo susitvarkę, kur bažnytinis lietuvių centras (delegatas su savo įstai-

niai, lyg skruzdės, buvo susinešę sau gražų skruzdyną, bet ateina svetimas batas, ištrypia, išmėto ir vėl iš naujo reikia nešti po šapelį.

KAS BUS NAUJI DP GLOBĖJAI?

Nors tremtinius globoti perima IRO, tačiau UNRRA nori jai paruošti tarnautojus. Ji suorganizavo kursus, kuriuose dalyvauja UNRRA-os teamų pa-

rinkti ir atsiųsti DP. Dėstoma, kaip administruoti atskirus IRO skyrius. Tačiau tas tikslas yra tik proga atrinkti "tinkamus" pareigūnus būsimajai IRO. Pav., kursuose prie Muncheno lektorius (Belgijos žydas) emė aiškinti, kaip puikiai sutvarkytas socialinis klausimas Sov. S-goje. Kai dalyviai emė juoktis, užtraudęs pasitaisino, kad šveicarų laikraščiai taip rašę. Pasikalbėjimuose atsargiai teiraujamasi, kaip dalyviai žiūri į USA ekonominę krizę, kiekvienas manęs toliau daryti, koks keno nusistatymas žydų atžvilgiu ir tt. Po kursų kiekvienam UNRRA-os teamui buvo persiųstos atestacijos apie jo atsiųstus kursų dalyvius. Kursuose buvo 5 atsiųsti iš Berlyno.

DP KUOPOS PALEIDŽIAMOS

Amerikiečių zonoje karinė valdžia savo reikalams buvo suorganizavusi iš DP sargybos, darbo, transporto kuopas. Jos buvo abipusiškai naudingos. Tremtiniai galėjo įsijungti į darbą ir būti aprūpinami pakankiamiau (išlaikymas 5 dol. skriptais, už kuriuos galima amerikiečių krautuose pirkti). Amerikiečiams labai pigi darbo jėga. Kuopų nedraugai užsimojo jas išardyti. Emė skųsti, kad tai vokiečių kariuomenei tarnavę. Dėl to buvo įvestas kuopom screeningas ir pašalinti, kurie buvo tarnavę vokiečių kariuomenėje. Lietuvių buvo pašalinta vos keli žmonės, didelis procentas latvių ir estų. Dabar sovietam padarius demaršą kuopų tolimesnis organizavimas sustabdytas. Lenkų kuopos jau paleistos. Pabaltiečių kelios kuopos dar nepaleistos. Bet tolimesnis formavimas visiškai sustabdytas.

MŪSŲ TIESIOGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas.

Jei jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums abligacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pašaukite SOUTH Boston 0379

Mt. WASHINGTON CO-OPERATIVE BANK
430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

Suffolk Downs

Amerikos Grynakraužiai
Pradžia 2:00 P. M. Double Baigias 1:40 P. M.
Šabatos Ypatybė
THE MILES STANDISH STAKES
\$10,000 Priedo
Dveigiai Kumeliai ir Arkliai
Penki su puse Furlongai
El-B. & M. ir Busai iki vietos
Daug Dykai Vietos Karams

Kilogramas SSSR Aukso Kaštuoja Tremtinio Gyvybę

Pradžia 1-mame puslapyj sę gyvybę sukaustantį le- dą. Jie pastatė namus ad- ministracijai, specialų pa- statą policijos šunims ir barakus, sukaltus iš lentų su piūvėnomis tarpuose, dėl GPU tarnautojų.

LIETAUS SKALBIAMI TREMTINIAI

Viskam jie turėjo laiko, tik išskyrus pastatymą barakų dėl pačių ton ver- gijon išvartų darbinin- kų - tremtinių. Jie gyveno per vasarą palapinėse, ku- rias paskubomis, savu at- liekamu laiku, buvo susta- tę iš šakų. Spygiliai, lapai, greit nukrito, ir pro plikus šakų pagalėlius košė vėjas ir lietus. Vieton grindų te- buvo priklotos šakos, o te- nai vasarą — nėra vietos, kur negiliame podirvy ne- būtų vandens ir nėra die- nos, kad nelytų.

Tremtiniai darbą turėjo atlikti nežiūrint lietaus. Kiti stovėjo pelkėse iki ke- lių. Dar blogiau buvo dir- bantiems uoste. Jie turėjo kartais braidyti šaltame, kaip ledas vandenyje, ir nebuvo vietos kur po dar- bo išsidžiovinti, išskyrus lauke sukuriamas ugnis. Mirtingumas pakilo pasi- baisėtinai. Tik rudenį, kai daugelis tremtinių iškrito kaip musės, buvo duotas į- sakymas pastatyti darbi- ninkams barakus. Bet jie nebuvo tokie, kaip GPU pareigūnams. Tebuvo su- kalti iš lentų, nesudvigu- bintų. Barakai neturėjo grindų. Tebuvo žiemai tik geležinės krosnys ("pečiu- kai").

POLICIJOS ŠUNŲ DRASKOMI BĖGLIAI

Kas savaitę garlaiviai vežė naujus tremtinius į tą, gelžkeliais nei kitomis susisiekimo priemonėmis, nepasiekiamą karaliją. Jo- kių drabužių jiems neišda- vė, taip, kad jie ėjo į dar- bą dar tais pačiais drabu- žiais, kuriais buvo areš- tuoti, nors jie jau buvo su- plyšę, netinkami žiemos šalčiams, ypač Kolymos speigams.

Desperacijos pagauti tremtiniai kartais bandy- davo pabėgti tais šiaurės tyrlaukais. Juos, tačiau, daugumoj sugaudydavo

su policijos šunų pagalba. Pastatyti į pėdsakus tie di- deli šunes, pasiviję, šuoliu partrenkia išbadėjusį bėg- lį ir ima draskyti, kol juos pašaukia GPU vyrai. Kar- tais jie tyčia leidžia žmo- gų šunims sudraskyti, o kitą kartą tokį bėglį nuo šunų pasaulio, kad jam skyrus "atatinamą" bau- smę. Sekant taisyklėmis, šunų apdraskytas bėglio lavonas išstatomas viešai stovykloje, iš kurios bėgo, kad ir kitus atbaidytų. Jei bėglis dėl kurių nors prie- žasčių buvo paliktas gy- vas, jisai, su kraujuojan- čiomis žaizdomis vedžioja- mas po tremtinių stovyk- las, kad kiekvienas žinotų, kas jo, bėgančio, laukia.

GYVENIMAS PALAPI- NĖJ, 60° ŠALTY

Šitaip buvo kuriamos naujos Stalino aukso ka- syklos tolimoj šiaurėj. Žmonių mirtys bolševikų negazdino, nes jie Koly- mos sričiai nuolat gauda- vo naujus tremtinių trans- portus. Nei tuose skur- džiuose barakuose nebebu- vo jiems vietos kur sutilp- ti ir daugelis vyrų gyveno palapinėse ar tiesiog iš ša- kų sumestose padangtėse, kur kartais šalčio buvo 60° žemiau nulio. Nežiū- rint tų speigų tremtiniai buvo varomi į darbą. Tose taigose tremtiniai mirė tūkstančiais, ir beveik visi turėjo nušalusias rankas ir kojas. Kas gi įvyko su kaikiuriais tremtinių sto- vyklomis didžiųjų šalčių metu, pasiliks visada pa- slaptimi, nes kaikiuriose jų iššalo visi iki vieno: neliko nei vieno gyvo — nei trem- tinio, nei jų sargybinio net nei policijos šuns.

Saivinski apylinkėse vien- sas slėnis yra pavadintas Mirties slėniu. Tai vieta, kur, kaip pasakojama, vi- sa tremtinių grupė, susi- dedanti iš keleto tūkstan- čių žmonių, drauge su sa- vo sargybiniais pūgoje pa- klydo ir mirė visi iki vie- nam. Kalbama, kad pir- maisiais metais, kada bu- vo steigama aukso kasyk- lų sostinė Magadanas, tik vienas iš 50 ar 100 tremti- nių, atgabentų sunkiose tyrlaukais, juos, tačiau, daugumoj sugaudydavo

Taip ir dar baisiau atrodo tremtiniai — darbo ver- gai Sibire.

ŠAUTUVŲ BUOŽĖS IR UODŲ SPIEČIAI

Ne kuo geresnės sąlygos buvo ir vasarą. Žmonėms teko dirbti pelkėse. Saulė vasarą ten ištisomis sa- vaitėmis nenusileidžia, ke- džiuose barakuose nebebu- vo jiems vietos kur sutilp- ti ir daugelis vyrų gyveno palapinėse ar tiesiog iš ša- kų sumestose padangtėse, kur kartais šalčio buvo 60° žemiau nulio. Nežiū- rint tų speigų tremtiniai buvo varomi į darbą. Tose taigose tremtiniai mirė tūkstančiais, ir beveik visi turėjo nušalusias rankas ir kojas. Kas gi įvyko su kaikiuriais tremtinių sto- vyklomis didžiųjų šalčių metu, pasiliks visada pa- slaptimi, nes kaikiuriose jų iššalo visi iki vieno: neliko nei vieno gyvo — nei trem- tinio, nei jų sargybinio net nei policijos šuns.

Tačiau, gal dar blogiau už šautuvų buožes, buvo baisioji Sibiro taigų rykš- tē: uodai, mašalai, gyliai visokio dydžio. Spiečiais jie kaip debesys liūliuoja virš pelkių.

MIRTIS Į LEDYNUS PATEKUSIAME LAIVE

Kaikiurie tremtiniai žuvo nė Kolymos nepasiekę. Taip, pavyzdžiui, įvyko su "Džurmos" laivo "krovni- niu". Iš Vladivostoko jisai išplaukė 1933 m. vasarą su 12,000 tremtinių. Lai- vas turėjo praplaukti dau- giau kaip 4,000 mylių. Plaukimo laikas nebuvo reikiamai apskaičiuotas ir laivas pavėlavo, pateko į ledų laikotarpi.

Neužsiliko žinių, kaip tremtiniai per tą baisiąją šiaurės žiemą kovojo su mirtimi be reikiamų ap- rangos atsargų ir maisto šiaurėje. Tik žinoma, kad "Džurma" uostą pasiekė 1934 metais vasarą ir ja- me jau nebebuvo... nė vie- no tremtinio. Kai laivas grįžo į Vladivostoką, apie pusę igulos narių turėjo gydyti nuo nervų pakriki- mo...

Ne vien tik su tremti- niais Stalinas panašiai el- giasi. Netgi tą Dalstro- jaus kūrėją, latvi komu- nistą R. Berzinį, su jo ar- timaisiais padėjėjais, vė- liau apšaukė šnipu ir su- šaudė... Gal dėl to, kad jie per daug žinojo, o gal dėl kitų priežasčių — kas gali sugaudyti diktatorių nuo- taikas.

TREMTINIŲ KRAUJU SUCEMENTUOTA STATYBA

Ir taip, dešimtis, gal net šimtus tūkstančių tremti- nių gyvybių suklojus į Ko- lymos, į Dalstrojo taigas, išaugo aukso kasyklų cen-

tras — Magadano mies- tas, kur dabar yra apie 70,000 gyventojų, gatvėse dviejų - trijų aukštų na- mai, yra keletas fabriku, keletas techniškiųjų kole- gijų (kasyklų, žvejybos ir kitų), yra keletas moksl- nių institutų, spausdinami laikraščiai. Naujai atsirad- usių sodybų skaičius, "Izviestijų" pranešimu, praška 10,000 vietovių, jų tarpe — kasyklos, aukso laukai, žvejų kaimai, val- džios ūkiai ir tt. Visą tą sritį laiko savo kontrolėje Nikišov. Jei toje srityje Sovietų pareigūnai ir spe- cialistai turi riebių gyve- nimą, tai gausių tremtinių nesaugo čia nė Sovietų konstitucija: vietos ko- mendantai turi tremtinių gyvybę savo rankose, gali bausti net mirtimi.

Savo santykiuose su žmonėmis jis nedarė luo- minio skirtumo: visiems buvo lygus, švelnus, visa- da vienodo ramaus elge- sio.

VERGŲ KAINA MAGA- DANO RINKOJE

Šitoje tai srityje yra naujosios Sovietų aukso kasyklos. Apskačiuoja- ma, kad į tą sritį kasmet išgabena nuo 400,000 iki 500,000 tremtinių, ku- rie čia baisiausiose sąly- gose yra darbo vergais. Jų gyvastys gėsta kaip lieps- nelės, bet kaskart papil- dant ten jų nuolat gyvena tarp 1½ ir 2 milijonų, tų XX amžiaus raudonosios diktatūros darbo vergų. Galima sakyti, kad kiek- vienas Magadano pasta- tas jų krauju sucementuo- tas. Jų čia tiek daug iš- krenta, kad apskaičiuoja- ma, jog kiekvienas (metri- nis) tonas Kolymos ka- syklų aukso apmokamas 700-1,000 žmonių gyvybių. Taigi viena gyvybė — už kiekvieną kilogramą (2½ svarų) aukso. Tokia yra vergų kaina Magadano rinkoje.

Dr. J. Prunskis.

GRAŽIOS IR VERTINGOS KNYGOS

Pramoninės Demokra- tijos Pagrindai
Parašė ir išleido Uosis.
Kaina — 50c.

Vytis Kankinys

Penkių veiksmų tragedija.
Parašė Vincas Nagornoskis. Iš- leista 1936 m., 170 pusl. Kai- na — 35c.

DARBININKAS

366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

A. † A. Prelatas Julius Maciejauskas

(Keletas žodžių iš savo atsiminimų prie jo kapo).
Exegi monumentum aere perennius
(Pastaciau paminklą, patvaresnį už varį...)
Horacijus.

1. Pirmoji pažintis; 2. Švėkšnoje... 3. Gimna- zijos pašventinimas; 4. Kultūrinė šios mokyklos reikšmė Lietuvai; 5. Prel. J. Maciejauskas — švėkšnos klebonas; 6. Jo parapinė ir visuomeni- nė veikla; 7. Prelato santykiai su žmonėmis; 8. Jis atleidžiamas iš klebono pareigų; 9. Prel. M. paskutinį kartą atvyksta į Ameriką... ir čia miršta.

PREL. MACIEJAUSKO SANTYKIAI SU ŽMONĖMIS

Jis buvo didis visų katališkųjų, socialinių, ekonominų, kultūrinių sąjū- džių Lietuvoje rėmėjas, jų uolus palaikytojas. Ne- buvo žymesnio asmens krašte, su kuriuo jis ne- būtų turėjęs šio ar to- kio kontakto. Žymiausias mūsų tautoje viršūnės tiek pasaulietiškoji, tiek bažnytinė jerarkijoje jam buvo pažįstamos, tu- rėjo su jomis artimų ry- šių. Simtams ir tūkstan- čiams asmenų savo ilgame gyvenime jis yra padaręs įvairių protekcijų, nes bu- vo krikščioniško galestin- gumo, geros širdies žmo- gus.

Kada tik užeidavau kleboniją, visada rasdā- vau būrius interesantų: vargšai, nelaimingieji at- eidavo pas jį prašyti iš- maldos ir jos gaudavo; jauni vaikinai ar mergi- nos, netekę darbo, jo tar- pininkavimu gaudavo tar- nybą.

Savo santykiuose su žmonėmis jis nedarė luo- minio skirtumo: visiems buvo lygus, švelnus, visa- da vienodo ramaus elge- sio. Turėjo gerą atmintį, — kiekvieną pas jį atsilan- kiusių parapijietį vadinda- vo pirmuoju vardu. Visi jį mylėjo — tiek suaugu- sieji, tiek vaikai.

Kiekvieną klausimą sprendavo rimtai, eidamas prie dalykų esmės ir su dėmesiu. Negirdėjam, kad kada nors ir kam nors bū- tų pasakęs šurkštų žodį. Aš niekad nesu jo matęs kada nors supykusio, susi- nervinusio.

Niekad nesu jo matęs be kokio nors užsiėmimo. Tai buvo žmogus, kuriam už- tekdavo į parą dvi-tris va- landas prisnūsti, o visą li- kusį laiką be pertraukos, ar rekreacijos dirbti! Šitą faktą gali paliudyti kiek- vienas, kuris su juo yra il- giau gyvenęs. Sunku su- prasti, iš kur jis gaudavo jėgų.

Kaip minėjau, jaunystėj jis buvo sunkiai sirgęs džiova; šitos ligos pasėkų buvo likę jo organizme. Kai tik rimčiau sunega- ludavo nušalimu, košėda- vo kraujais: tai ne Kocho bacilų veikimo simptomai, bet dėl frikcijos sukalkė- jusių vietų plaučiuose. Buvo reikalingas ilgesnio poilsio, o tuo dalyku jis visai nesirūpino. Pašnekesių tuščiomis te- momis jis nemėgo. Kol buvo švėkšnos kle- bonu, kartu ėjo ir dekanu pareigas. Jo žinioj buvo apie 10 parapijų; iš čia kil-

aukštai vertino; šitas fak- tas savaime neįvyksta. Jis buvo aristokratiškos manierų asmenybė. Di- džųjų išskilmių progomis mėgo pasipuosti ordinais ir savo rango insignijomis. Ar buvo tai iš puikybės, ar egoizmo? Manysčiau, kad ne. Greičiausia tai ėjo iš psichologinių motyvų. Jis augo ir brenė senų tradicijų atmosferoje. Siekdamas didesnių laimė- jimų savo darbuotei, iš žy- mesnių asmenų norėda- mas išgauti daugiau prita- rimo savo altruistiniams siekimams dekoracijų ir žibučių nevengė, ypatingai ten, kur matė galimybių didesniai palankumui iš- gyti.

Iš to ir jis pats mėgdavo retkarčiais pasijuokti. Leiskime pasipasakoti pa- čiam Velioniui:

— Pirmo Didžiojo Karo metu vokiečiai, okupavę Lietuvą, labai spaudė žmo- nes rekvizicijomis. Ma- čiau, kad parapijiečiai de- juoja dėl nepakeliamos naštos. Reikia ieškoti iš- eities. Liepiau savo tarnui gerai nušveisti karietą, i- kinkyt 4 pačius geriausius arklius (žinoma, pirmiau- siai juos gerai iššukavus) ir apsiūlyti iš gr. Platerių paškolintąjį livręją (kū- čerių — soferių uniforma). Aš pats pasipuošiau, kiek galima, iškilmingiau, pri- sikabinau ordinus ir dar vieną — kitą blizgutį... Taip tat skubiai ir iškilmingai su ketvertu arklių, kaip koks princas, įdundėjau į generalinio štabo būstinės kiemą.

— Noriu skubiai matyti poną viršininką, grafą von Klingenbergą, — tariau aš. — Karių saliuuojamas, tuoj buvau įvestas į jo kanceliariją. Atrodė, kad šitas farsas darė vokiečiams nemenko išpūdičio. — Generolas, mane pa- matęs, staigiai kaip styga išsitempė ir atidavęs pa- garbą, paprasnis atsisėsti. Jo žvilgsnis pirmiausia krito į mano ordinus. — Vieną, štai kaip šis, turi taip pat ir mūsų kai- zeris (Unser Keiser auch hat ein!) — tarė genero- las. Jis manė, kad aš esu labai didelis ponas... tur būt, labai įtakinga asme- nybė.

Šito vizito pasėkoje ma- no prašymas buvo paten- kintas: rekvizicijos švėkš- nos valščiuje buvo suma- žintos pusiau... (Bus daugiau)

Gyvulus mokosi iš paty- rimo, žmogus ne, kadangi savimeilė jam draudžia ieškoti nepasisekimo prie- žasčių savo paties būde ir elgesy.

F. W. Foerster.

Isigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English-Lithuanian Dictionary
Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas. Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti. Užsisakant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame \$..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai-Lietuvišką Žodyną.
Vardas.....
Adresas.....

Senelių Prieglaudos Šventinimas Ir Naujos Anglijos Lietuvių IŠVAŽIAVIMAS

Nukryžiuoto Jėzaus Seselių Kieme
Thatcher Street, Brockton, Mass.

Labor Day — Rugsėjo - Sept. 1 d., 1947

DIENOS PROGRAMA:

10:30 val. Iškilmingos šv. Mišios atvira ore.
12:00 val. Svečių priėmimas — pietūs.
4:00 val. Senelių Prieglaudos šventinimas,

Palaiminimas švenčiausiu Sakramentu ir kalba: J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seselės ir Rėmėjų Kuopos kviečia visus lietuvius dalyvauti ir aplankyti Motinišką Namą ir Seneliams naujai įtaisytą Prieglaudą. Savo atsilankymui paremsite Seselių vykdomus darbus ir prisidėsite įrengimui Senelių Prieglaudos.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Connecticut Apskričių Piknikas

Sekmadienį, liepos 27 d., Scheutzen parke, Barnesdale, Conn., New Britaino gražioje apylinkėje, įvyks LRKSA, ALR-KMS ir LDS organizacijų apskričių ruošiamas piknikas. Šio pikniko suruošimui vadovauja New Britaino LRKSA 109 ir ALR-KMS 38 kuopos.

Pikniko komisija nuosirdžiai kviečia visus atvykti, ypatingai kviečia minėtų organizacijų narius iš visų kolonijų. Savo atsilankymu paremsite apskričių veiklą ir tuo įrodysite, kad yra daug susipratusių ir patriotinių lietuvių.

Apskričiai, gavę daugiau pelno iš pikniko, galės daugiau skirti lietuvių tremtinių šelpimui.

Šv. Cecilijos choras, vad. p. E. Degutienei, palinksmins visus gražiomis lietuviškomis dainelėmis. Lai skamba mūsų dainos po šalis plačiausiai.

Taipgi primename, kad jeigu atrodytų į lietu ar lytų, tai piknikas vistiek įvyktų, nes parke yra dvi erdvios svetainės šokiams, užkandžiams ir gėrimams.

W. J. Chisholm GRABORIUS

"Asmeniškai Patarnavimas"
331 Smith St., PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

100,000 Vertės KAILINIŲ PARODA

I. J. FOX, didžiausia Amerikoje moteriškų kailinių firma, Rugg. - August 3 d., Vose's Povilijone, Maynard, Mass., Bernardo Koraičio vadovystėje, rengia milžinišką kailinių PARODĄ, kurioje bus 1947 metų mados kailiniai, vertės \$100,000. Visi yra nuosirdžiai kviečiami į šią kailinių parodą atsilankyti, nes tai bus viena iš įdomiausių kailinių parodų, kurioje parinktos gražuolės lietuviškas juos publikai demonstruos.

Su šia iškilminga paroda, I. J. FOX atidaro tiap vadinamą AUGUST SALE. Kailiniai, kuriuos matysite parodoje, bus parduodami mūsų krautuvėje.

Kailinius galite įsigyti labai lengvomis sąlygomis, pritaikintomis perkėjų aplinkyboms. Perkant kailinius išsimokėjimais, nereikia mokėti mums jokių nuosimčių.

Atėjusios į krautuvę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvės lietuvis atstovas BERNARDAS KORAITIS, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas. Per jį pirkdamos kailinius, sutaupysite 10 nuosimčių nuolaidos.

I. J. FOX

America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

mams. Tad iki pasimatymo Scheutzen parke.

NEW BRITAIN, CONN.

Reiškiame gilią užuojautą p. Antanui Baukui ir jo dukrelėms, staigiai mirus jo mylimai žmonai ir šeimos motinai liepos 16 d.

A. a. Anelė Baukienė buvo ilgametė LRKSA 109 kp. ir Treitininkų Brolijos narė. Pastaruoju metu gyveno Manchester, Conn.

Lai Dievulis suteikia a. a. Baukienės vėlei amžiną ramybę danguje.

Nuliūdę bei Jus užjaučiantį organizacijos nariai.

NASHUA, N. H.

Mirus mano mylimai žmonai ir šeimos motinai, Onai Nadzeikienei, reiškiami giliai padėk mūsų brangiems giminėms, draugams - draugėms už pareiktas mums užuojautas nuliūdimo valandoje, už šv. mišias, maldas, gėles, dalyvavimą šermyse ir laidotuves. Šv. mišių aukų dar ir dabar gauname laiškais. Dėkojame mūsų parapijos kunigams už dvasinį patarnavimą; dėkojame varg. Jonui Tamulioniui ir jo choristams už giedojimą šv. mišių ir giesmių. Taipgi dėkojame laidotuvių direktoriui, Kaziuviui Kazlauskui už malonų patarnavimą, o ypač jo žmonai Emilijai, kuri labai daug dirbo ir rūpinosi, kad mums palengvinus.

Taipgi dėkojame LDS Centro Valdybai ir LDS 65 kuopai ir jos valdybai, p. Antanui Kneiziui, Darbininkų Radio programos vedėjui, už pareiktas užuojautas ir už gražų skelbimą per radio.

Reikėtų visus išvardyti, kurie taip daug apie mus rūpinosi, bet, Gerbiamieji, negaliu, nes visų gal nei neatsimėčiau. Širdis skausmo suspausta ir akys ašaromis pasriuvusios, žodžių išreikšti negaliu.

Dar kartą prašome priimti mūsų nuosirdžią padėką.

Liekame nuliūdę,
Kazimieras Nadzeika ir sūnus Jonas.

Ruošiasi Vykti į Radio Pikniką

Iš mūsų kolonijos daug kas ruošiasi vykti į Darbininkų radio pikniką sekmadienį, liepos 27 d. Keistučio parkan, E. Dedham. Muzikas Jonas Tamulionis ir jo orkestras jau yra pasiruošę groti puikiausias melodijas, o p. Ona Skirkevičienė sudainuos linksmų dainuškų. Taipgi mes džiaugiamės, kad lietuvių radio piknike ir mūsų artistai turės prągą pasirodyti. Mums taipgi įdomu bus pasiklausyti ir kitų artistų-artiščių dainavimo.

AMSTERDAM, N. Y.

Mūsų apylinkėje iki šiol gyvenimas bėgo paprasta vaga. Liepos 27 d. įvyksta kas tai nepaprasto. Šv. Kazimiero par. choras rengia sueigą atvirame ore, parapijos darže, tai čia nieko tokio. Bet, kad į tą parengimą atvyksta svečiai, Šv. Kazimiero par. choras iš Worcester, Mass., tai jau didelė naujiena. Jie atvykė tą dieną giedos bažnyčioje laike sumos ir vėliau dainuos parengime. Atsidėkojimai jiems, Amsterdamo Choras vyksta į Worcesterį rugsėjo 7 d. dalyvauti jų parengime.

Labai yra gražu, kad chorai, nepaisant ilgos kelionės (180 mil.) talkininkauja vieni kitiems. Taipgi, pirmoj eilėj Amsterdamiečiai, o vėliau Worcesteriečiai, nepraleiskite geros progos atsilankyti į tuos parengimus, pasiklausyti svečių chorų išpildomų, gražių lietuviškų liaudies dainelių. Prašome ir apylinkės lietuvius atsilankyti; nesigailėsite. Bus ir šokiai nuo 4 val. po piet.

BRIDGEPORT, CONN.

Praeitą sekmadienį parapijos choras turėjo savo privatišką išvažiavimą. Jaunimas ir svečiai gražiai laiką praleido. Dalyvavo kleb. kun. J. V. Kazlauskas; vikaras, kun. V. Prancietis; varg. A. Stanišauskas ir kiti. Choras labai dėkingas V. Brilvitui, kuris užleido savo choro įdžininkas. Šiuo laiku naujų narių yra įsirašiusių į chorą. Manau, kad rudens sezono daugiau įsirašys.

Praeitą savaitę buvo atsilankęs svečias iš Toronto Canada, Iz. Stanišauskas, vietinio vargonininko A. Stanišausko brolis, kuris aplankė ir New Yorką, ir pasigrožėjęs Dėdės Samo žemele grįžo į Canada.

Teko nugirsti, kad Moterų Sąjungos 18 kuopa pradeda gyvuoti. Moterėlės, tik pasijudinkite prie gražaus darbo, o čia yra darbščių moterų. Pamėginkite užrašyti "Moterų Dirvą", parašyti žinučių į savo laikraštį.

Taipgi manau, kad ir mūsų vyrai nepasiliks ir sustiprins savo LDS kuopą. O tikrai būtų vyriškai, kad kuopa turėtų "Darbininko" skaitytojų nors pusę šimto. Vyrai, pajudinkite Bridgeporto spaudos skaitytojų dirvą.

LAWRENCE, MASS.

Šv. Pranciškaus parapijos jaunimas, vadovaujant kun. J. Bernatoniui, liepos 20 d., Palangoje, turėjo išvažiavimą (pikniką). Žmonių susirinko nemažai; visi praleido laiką linksmai. Buvo atvažiavę ir iš Lowellio, Haverhillio, Cambridgeo ir iš Bostono.

Mirė a. a. Adomas Stravinskas. Palaidotas iš Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčios liepos 22 d.

John ir Lillian Furdach susilaukė sūnaus, kuris liko pakrikštytas Jono vardu liepos 20 d. Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje. Agumonėlė.

BROCKTON, MASS.

Išleistuvių Vakariene
Liepos 15 d. vakare, Romuvos parke įvyko šauni vakariene, kuriai suruošė darbininkai - darbininkės, kurie ir kurios darba-vosi, vadovaujant kun. Juozui Petrauskui, per 14 jo vikaravimo metų Šv. Roko lietuvių parapijoje. Tai buvo išleistuvių vakariene, kad pagerbtu kun. J. Petrauską ir su juo atsiseivinti. Ši vakariene ruošti sumanyta ir į porą dienų suruošta.

Kun. Juozas Petrauskas labai rūpestingai ir sunkiai dirbo sėlių ganytojame, o ypač parapijos statybos darbuose. Jis buvo kontraktorius ir juodojo darbo darbininkas. Ant bažnyčios viršaus kryžius visuomet primins kun. J. Petrauską, nes tai jo rankų darbas. Nauja svetainė ir kiti įrengimai, tai kun. J. Petrausko, su pagalba kitų, darbas. Pastaruoju laiku dirbo Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių vienuolyne, Brocktone, įrengdamas seneliams prieglaudą.

Romuvos parke stalai buvo papuošti raudonomis rožėmis ir apdėti skaniais valgiais. Dalyvavo apie 200 svečių ir viešnių, tarp kurių buvo kleb. kun. J. S. Švagždys, kun. S. Saulenas, garbės svečias kun. J. Petrauskas, miesto mayoras Joseph Downey, miesto namų inspektorius William Green, p. Julia Jakavonytė ir kiti. Jie visi pasakė įspūdingas kalbas ir pareiškė nuosirdžius linkėjimus kun. Juozui Petrauskui. Taipgi kalbėjo pp. Feliksas Dukšta, Alena Liolienė, Ona Gureckienė, Antanas Akstinas, p. Tautkus ir kiti.

p. Ieva Lašaitė sudainavo kelėtą dainelių. Jai akompanavo p. E. Oksaitė. Toastmasteriu buvo p. Vincas Zinkevičius.

Kun. J. Petrauskui įteikė dovanas nuo visų dalyvių p. Jonas Juronis, o p. Antanas Akstinas įteikė dovaną nuo Šv. Vardo draugijos narių. p. Ona Gureckienė įteikė dovaną nuo visų dėl šv. mišių. Taipgi gavo dovanų ir nuo kitų.

Kun. Juozas Petrauskas nuosirdžiai dėkojo visiems ir visoms už linkėjimus ir dovanas, ypač vakarienes rengėjams - šeiminkams, šeiminkams ir patarnautojams.

Šeiminkės buvo šios: Alena Liolienė, Ona Gureckienė, Malvina Akstinienė, Ieva Babulienė, Anelė Svirskienė, Uršulė Petkienė, Ieva Jeckevičienė, Marijona Bartkevičienė, Agota Kodytė, Ieva Barkauskienė, Ona Kavaliauskienė, Julia Česnauskienė, Ona Stankienė, Justina Kašėtienė, Rozalija Eitavičiūtė, p. Tubelienė, Bronė Ivanavičienė, Ieva Kubilienė, Ieva Jurkevičienė, Marijona Čuržienė, Marijona Junauskienė, p. Barberienė, Juzė Škeivis, Margareta Mazgalienė, Lucija Škeivienė.

Šeiminkai ir darbininkai: Jonas Juronis, Antanas Akstinas, Adomas Česnauskas, An-

tanus Bukantas, Adomas Petkus, Adolpas Batulis, Juozas Kašėta, Benis Tamulevičius, Kazys Grigas, Adomas Jurgutis, Aleksandras Gureckas, Juozas Barkauskas, Jonas Miginis, Jonas Pašakarnis, Stasys Barberis, Albertas Pašakarnis, Jonas Šemeta.

Tarnavo prie stalų: — pp. Julia, Veronika, Bronė ir Margareta Česnauskaitės ir p. Julia Malukaitė.

Vakariene buvo tikrai skaniai pagaminta ir dalyviai maloniai praleido laiką gražiame Romuvos parke. Rap.

NORWOOD, MASS.

Mirė Kavaliauskienė

Liepos 22 dieną mirė Marijona Kavaliauskienė (Stadalinikaitė), gyv. 28 Sturtevant Ave. Laidojama penktadienį, liepos 25 d., 9 val. rytą iš Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčios Highland kapuose.

Liko dideliame nuliūdime velionės vyras, trys dukterys, trys sūnūs, pusseserė Ieva Tvaskienė, pusbrolis Jonas Kavaliauskas ir kiti giminės.

VAZIUOJA SPECIAL AUTOBUSU

Ateinantį sekmadienį, liepos 27 d. iš šios kolonijos labai daug lietuvių važiuos į lietuvių radio pikniką Keistučio parkan, East Dedham, Mass. Labai gražiai darbuojasi p. Ieva Tvaskienė, p. Petras Rakauskas ir p. Jurgis Versiackas, kad daug lietuvių nuvežus specialiais autobusais. Jau vieną autobusą turi beveik pilną.

Kas nori važiuoti specialiu autobusu, lai tuojau užsiregistruoja pas minėtus asmenis, kad žinotų kiek reikia autobusų. Nelaukite paskutinės dienos. Autobusai išeis nuo lietuvių par. bažnyčios 1 val. po pietų.

Grįžęs iš tolimos kelionės varg. p. V. Šereika organizuoja dainininkus - dainininkes ir komikus, kad išpildytų gražią ir linksmą programą. Svečias muzikas, p. Povilas Klonis taip pat pasižadėjo vykti kartu ir dalyvauti programoje.

Susilaukė Dukrelės

Pereitą savaitę pp. J. ir M. Pešiniai, gyv. Washington St., susilaukė dukrelės. Sveikiname!

Pp. Marksų 4 metų sūnelis bežaisdamas susižeidė. Nuvežtas į Norwoodo ligoninę.

Norwoodo ligoninėje sergančiųjų tarpe randasi p. Grinevičienė, gyv. Austin St., ir p. Kerienė, gyv. Oolah Ave. Linkime pasveikti.

Neseniai sugrįžo iš ligoninės adv. Benjamins ir Estelos Sykes, gyv. Bond St., sūnus Bernardas, kuris buvo sunkiai susirgęs ir nuo birželio 28 d. yra gydytojo priežiūroje. Bernardas yra pasižymėjęs sporte ir laimėję "trophies". Dabar jau randasi namuose ir sveiksta.

Malonu pažymėti, kad vietiniame anglų kalba dienraštyje "Norwood Messenger" tilpo p. Ievos Tvaskienės receptas kaip pagaminti lietuviškus krustus (ausukes). Ir kitatautės šeiminkės išmoks pagaminti lietuviškus skanumynus.

Rugpjūčio 10 d., Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčioje Moterystės Sakramentą priims p. Birutė Neviackaitė, gyv. Cedar St., su p. Juozu Tvaska, gyv. Atwood Ave.

p. Juozas Pazniokas, kuris yra baigęs Bostono Kolegiją, yra

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.

105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

AUKOTOJŲ SĄRAŠAS

Lietuviams tremtiniams šelpti gautos BALF Centre nuo 1947 m. kovo 26 iki birželio 30, aukos, pagal valstijas:

(Tęsinys)

NEW JERSEY

Bayonne, Surinkta Belecko filmose Liet. parapijos salėje — \$65.00; John Maliski \$2.00. Camden, N. N. — \$1.00; T. Matusevičienė \$2.00. Cliffside, Mrs. Urbanavičius \$5.00. Dorothy, BALF nr. 121 — \$34.00. Delanco, A. Kasperowicz — \$1.00. E. Orange, M. M. Daukšas — \$32.90. W. Orange, S. Goodis \$25.00. Elizabeth, J. V. Patrick, Jr. — \$1.00; Mrs. F. Lapinskas \$1.00;

pakviestas parašyti veikalą, kurį vaikučiai suvaizdintų laike Norwoodo 75 metų sukakties minėjimo.

Varg. p. V. Šereika su savo šeima grįžo iš Denver, Colorado, antradienio vakare, liepos 22 d. Kelionė buvo ilga, bet laiminga. Neturėjo jokios nelaimės nei sutrukdymų su automobiliu. Parsivežė savo sūnaus, kuris ten dirba pašto įstaigoje, 14 mėnesių sūnelį.

Sekmadienį, liepos 27 d. Mergaičių Sodalicijos Komunijos sekmadienis.

Pavogė Automobilį

Šiomis dienomis vagiliai pavogė Dr. Jurgio Warren (Versiacko) automobilį. Dr. Jurgis Warren praktikuoja Veteranų ligoninėje, W. Roxbury, Mass. Automobilius buvo pastatytas prie ligoninės. Doktorui be automobilio yra vargas, o dabar labai sunku gauti kitą.

ATHOL, MASS.

BALF'as rengia išvažiavimą su pagalba lietuviškų draugijų tremtinių naudai sekmadienį, liepos (July) 27, Stanley Garbo Parke, Tully, Mass. Kelios tik mylios iš Atholio. Bus traukinas dovanų, vaisės, muzika.

Valdyba nuosirdžiai kviečia visos apylinkės lietuvius atvažiuoti ir su atoliečiais praleisti linksmai laiką.

Iš toliaus atvykstantiems kelrodis, paimti Exchange gatvę prie Banko ir sekti iškabas.

Raporteris.

Padėka iš Marianapolio

Šių metų liepos 4 d. Marianapolio Kolegijoje įvyko piknikas, kurį kolegijos vadovybė laiko gerai pasisekusių. Šitą pasisekimą reikia priskirti T.T. Marijonų geradariams, rėmėjams ir visai Naujosios Anglijos lietuviškajai visuomenei.

Tad Marianapolio kolegijos vadovybė nuosirdžiai dėkoja Didžiai Gerbiamiesiems Klebonams ir Vikarams, kurie veikliai dalyvavo pikniko paruošime ir kurie maloniai teikėsi apsilankyti pačiame Marianapolyje.

Širdingai dėkojame visoms Marijonų rėmėjų kuopoms bei parapijinėms draugijoms, kurios nesigailėjo idėti triušo besiruošiant piknikui.

Čia daugelis dirbo darbininkų ir darbininkių, kuriems ypatingai norime būti dėkingi.

Profesionalams, biznieriams, tikietai parduojams, visiems, kurie meniškai pajvairino mūsų lietuvių susibūrimą, esame giliai dėkingi.

Marianapolio Kolegijos vadovybė mato visokeriopą priklausomybę ir jaučia visad paramą iš Naujosios Anglijos lietuviškos visuomenės. Šita proga dėkojame visiems, ir tegul Dievas, visų mūsų globėjas, atlygina visiems mūsų geradariams, rėmėjams ir tiems, kurie mums gera linki.

Marianapolio Kolegijos Vadovybė.

Ekskursija į Lietuvį Dieną Maine Valstybėje

VIETINĖS ŽINIOS

DARBININKAMS BUSAI

Išėjus Nuo "Darbininko" Namo
Ateinantį sekmadienį įvyks Nekalto Pras. Seselių vienuolyno daržė, Putnam, Conn., didelis piknikas. Southbostoniečiai, ku-

rie esate pasižadęjė tam piknikė dirbti, prašome šeštadienį, liepos 26 d., 3 val. pp. susirinkti prie "Darbininko" namo. Iš ten vienuolyno busas išeis lygiai 3:30 val. po pietų. Taigi, prašome visų susirinkti laiku, kad nepavėluotumėte j busų.

DAKTARAI

SOU 4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais.
Vakaris Nuo 7 iki 9-tai šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Tel. SOU 2805
Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.
Serėdomis: —
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare.

SOU 2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDZIUS
Lietuvius gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausią X-Ray aparatą.
Pritaiko akinius.
534 E. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. Trowbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvius Gydytojas
278 Harvard Street
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Geriausias Pasirinkimas

Įvairių degtinių, likerių alaus ir vyno.

Pristatome alų ir degtinę į namus.
Patarnavimas greitas ir mandagus.

T. SULLIVAN, INC.

Petras Jakubėnas, savininkas

323 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SOU 9772

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERJULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Tėvas Pranciškus Giedgaudas, O.F.M., kuris birželio 29 d. savo gimtajame mieste ir parapijoje, Paterson, N. J., atnašavo pirmąsias iškilmingas šv. Mišias. Rugpjūčio 3 d., Tėvas Giedgaudas, OFM., atnašaus iškilmingas Primicijų šv. Mišias Lewiston, Me., kur Lietuvos Dienos dalyviai turės progos dalyvauti ir apturėti palaiminimą.
Visi, kurie rengiatės važiuoti į Lietuvos Dieną rugp. 3, TT. Pranciškonų rezidencijoje, kviečiami skubiai užsisakyti vietas autobusuose.

Lankėsi

Antradienį, liepos 22 d. lankėsi "Darbininke" kun. Pr. Bulovas, MIC., ir kun. J. Dambrauskas, MIC., iš Marianopolio.
pp. Nevierai ir Bukotai atostogauja New Hampshire valstijos kalnuose. Jie sveikina visus "iš aukštųjų kalnų". Baigę pavargti belaiপিডami kalnuose. Džiaugiasi pamatę idomias vietas. Yra pasakyta: "Visur gera, bet namuose geriausia". Taip ir pp. Nevierai ir Bukotai, pasiilgę savo artimųjų, rašo: "Iki pasimatymo".

Specialūs Autobusai

Sekmadienį, liepos 27 d. į Lietuvos radio programos pikniką, Keistučio parkan, E. Dedham, Mass., lietuviai gausiai važiuos specialiais autobusais.

Iš So. Boston, nuo "Darbininko" namo, 366 W. Broadway ir E. St., specialūs autobusai išeis 1:30 val. po pietų ir 2 val. Visi būkite laiku.

Iš Cambridge, nuo lietuvių parapijos bažnyčios, Windsor St., autobusai išeis 1 val. po pietų.

Iš Norwood, nuo lietuvių parapijos bažnyčios, St. James Ave., autobusai išeis 1 val. po pietų.

Iš kitų kolonijų taip pat ruošiasi atvykti specialiais autobusais. Bet dauguma važiuoja automobiliais, traukiniais, gatvėkariais, kalamaškėmis. Yra norinčių atlikti orlaiviais, bet parke nebus vietos nusileisti. Pasimatysime sekmadienį, liepos 27 d., Keistučio parke, East Dedham, Mass.

Boston Elevated

Carroll L. Meins, pirmininkas Metropolitan Transit Authority, liepos 8 d. pranešė Bostono Elevated Railway Kompanijai, kad rugpjūčio 29 dieną jie perims visą turtą tos kompanijos einant dėsniams įstatymo priimto 1931 metais.

Tas įstatymas nurodo, kad kompanijai bus sumokėta po 85 dolerius už kiekvieną akciją.

Tą pačią dieną Metropolitan Transit Authority pareikalavo, kad Bostono Metropolitan District nupirktų Metropolitan Transit Authority bonų, sumoje \$20,298,000.00, kad duoti lėšų išpirkimui Bostono Elevated Railway Kompanijos šerų.

Tas visas reiškia, kad Boston Elevated, kuri iki šiol buvo privačių asmenų nuosavybė, nuo rugpjūčio 29 d. taps mūsų visų nuosavybe.

Užsisakykite Tuoj Vietas

Kurie važiuosite autobusais į Tėvų Pranciškonų vienuolyno miške įvykstančią Lietuvos Dieną, Greene, Me., tai prašomi tuoj užsisakyti sau vietas bei įsigyti tikietus pas Al. Ivašką, "Darbininke" ir kitus platintojus. Kuo greičiau tuo geriau, bet nevēliau trečiadienio liepos 30 d. žinant kiek žmonių važiuos busais, žinosime kelis privačius busus užsakyti. Todėl prašome nevēluoti.

Komisija.

Brocktonas Jau Turi Pilną Busą

Brocktone jau prisipildė pilnas busas ekskursantais į Maine. Ponia Liolienė, kuri tuo reikalu smarkiai darbuojasi tikisi pripildyti ir antrą, o gal ir trečią busą. Bostonas ir kitos kolonijos beabejo neatsilikis.

Reporteriai.

PUTNAM, CONN.

NAUJIENOS

Camp Immaculata dalyvauja tik lietuviškas iš šių vietų: — Athol, Boston, Brockton, Greenfield, Lowell, Lawrence, Lynn, Worcester, New York, Brooklyn, Naugatuck, Waterbury.

Stovykloje visos vietos užimtos. Labai padidėjus mergaičių skaičiui seselės, pritrūko net blanketų, paklodžių, stalų bei kėdžių. Turėjo skolintis. Stovykloje yra kelios nesena atvykusios iš Europos lietuviškas ir dvi našlaitės: Elena Kiaurakytė (tik trys savaitės kaip Amerikoje) ir Danutė Šidagytė.

Lietuvos Diena — stovykloje. Liepos 13 dieną buvo šv. Mišios už Lietuvą ir mergaitės priėmė šv. Komuniją ta intencija. Tą pačią dieną buvo programa, nes dalis mergaičių pasilsėjusios porą savaitę išvyko namo. Tai buvo lyg ir atsiveikimas su išvykstančiomis draugėmis ir sutikimas naujai atvykusių.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — G. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškinė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Čūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Izdininkė — Ona Stanilūlūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvardkarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Svagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Marsalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Sauskite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Iš So. Bostono, kurie rengiatės važiuoti specialiu busu į Maine, prašome užsitikrinti vietas pas Al. Ivašką arba "Darbininke" nevēliau trečiadienio, liepos 30 d.

Šeštadienį, Rugpjūčio 2 d., 1:15 P.M. iš South Bostono ruošiamas

Ekskursija Autobusais

į Naujosios Anglijos LIETUVIŲ DIENĄ Mount St. Francis, GREENE, MAINE.

Iš Maine į South Bostoną ekskursija išvyksta Sekmadienio Vakare rugp. 3, 8 P.M.

Bilieto kaina ten ir atgal — \$6.00. Ekskursijos bilietus galima gauti DARBININKO Administracijoje, South Bostone ir pas platintojus.

Kurie iš So. Bostono ir kitų apylinkės miestų su autobusais vykstate į Lietuvos Dieną Maine, prašome 12:30 P. M. susirinkti prie DARBININKO namo, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Kelionė autobusais į Maine ruošiamas ir iš BROCKTONO, CAMBRIDGE, NORWOOD, LAWRENCE, LYNNO ir kitų Bostono apylinkės miestų. Kelionės palengvinimui būtų labai gerai, jei šiuose miestuose susiorganizuotų kelionės rengimo komitetai.

Iš So. Bostono ekskursijai vadovaus Aleksandras Ivaška. Vietas prašome užsisakyti tuojau. Telefonuokite: Sou 5961 arba Sou 2680.

Programos pažūrėti buvo atvykusių nemaža svečių, mergaičių tėvų bei pažįstamų.

Mergaitės suvadino iš Nauj. Testamento: Angelo Apreiškimas Marijai ir Marijos aplankymas šv. Elzbiotos. Labai gražiai angelo rolę atliko Milda Laipskaitė iš Worcester, Mass.

Taip pat buvo lietuviški šokiai, dainos ir daug gražių deklamacijų. Programą sumaniai pravedė Rita Žilinskaitė iš Naugatuck, Conn.

Laiškas iš Europos. Camp Immaculata domisi jaunosios lietuviškas tremtėje. Viena jų — Vida Juškaitė šeštos klasės mokinė atsiuntė laišką.

Tėvelių Diena. Camp Immaculata mergaitės liepos 20 dieną šv. Mišias aukojo ir per šv. Komuniją meldėsi už savo motinas ir tėvus. Taip mergaitės priartinamos mylėti savo tėvelius ir už juos melstis.

Svečiai mergaičių stovykloje. Stovyklą aplankė ir per Vesper Hour kalbėjo mergaitėms Kunigų Vienybės Pirmininkas kun. P. M. Juras, kun. J. Dambrauskas, MIC., kun. Benesevičius iš New Britain, Conn. Mergaitės labai džiaugėsi jų gražiais pamokinimais.

Taip pat buvo atvykęs karo kapelionas kun. Čebatorius, kun. B. Gauronskis, Hartford, Conn., kun. Svirmelis, kun. Počius, kun. Kasparas — visi trys iš Harrison, N. J.

Ekskursijos busais į Nekalto Prasiidėjimo Vienuolynę įvykstantį pikniką 27 dien, liepos ruošiamos iš Boston (kreiptis pas p. Brazauską), iš Brooklyn, Brockton, Worcester, Hartford, Waterbury ir kitur. Daug svečių žada atvykti automobiliais ir traukiniais. Atvykstančius traukiniu Putnam stoty pasitiks "Camp Immaculata" busas.

Mergaitėms Rekolekcijos įvyks rugpjūčio mėn. 1, 2 ir 3 dieną. Rekolekcijos prasidės penktadienį vakare 8:30 val. Rekolekcijas ves Tėvai Marijonai.

Rekolekčių reikalais kreiptis prašoma:

Sister Superior
Immaculate Conception
Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn.
Telefonas 1451

Nauji Maisto Pakeliai Europą

CARE skyrius Bostone: Boston CARE Committee
140 Clarendon Street
Boston, Mass.
Tel. KENmore 3987.

IVAIRUS SKELBIMAI

PAIEŠKAU GIMINIŲ. Ramoldas Andriūnas atvyko iš Vokietijos į Angliją ir dabar ieško savo giminių Amerikoje, būtent: tėvo Vincento, sesers Veronikos, dėdės Aleksandro ir Lauryno Andriūnų ir švogerio Adomo Ambrozo. Visi yra kilę iš Trakų apskr., Kitaviškių parapijos. Prašome patiemis atsišaukti arba kas žinote apie juos prašome pranešti už ką būsiu labai dėkingas. Ramoldas Andriūnas, 54 Armandive St., Dorchester, Mass. (18)

Res. Sou. 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.
MOVERS — Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. Gumauskas
Generalis Kontraktorius
694 Chalkstone Ave.,
PROVIDENCE, R. I.
Tel. Plantations 0753

Parūpinu planus ir statome naujo stiliaus namus su moderniškais įrengimais. Atliekame visokius darbus namų taisymo.

So. Boston Furniture Co.
Matrasai naujai perdirbami.
Kainos pranešama iš anksto.
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.
380½ West Broadway,
Tel. SOU 2758

GRABORIAI
S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai.
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia Sermenims Dykal.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Literatūra

D. Mickaitė - Mitkienė

Dvi Raidės DP

Šunelis turi savo būdą,
Ir paukščiai naktį lizde tupi —
Kodėl tik tu, lyg tas prakeiktas Judas,
Lig šiol išvietintas DP?

Kodėl? — juk tu nepardavei už grašį
Savosios laisvės nupirkto krauju.
Kodėl į tavo Note Pass įrašė
Tas dvi DP — laimėtojai nauji?

Pasaulis toks platus ir didelis,
Bet tau šiandieną jame vietos nėra...
Namo sugrįžo net Sūnus Paklydėlis,
Tik vienas tu negali grįžt—kodėl?

Kai baigė tavo vienkiemis liepsnoti
Ir gražė rankas motina sena,
Tu išėjai pasaulin šunis lodint
Ir niekas tau nesako: grįžk, gana!

Vidurnakčiuos ten tavo brolius kelia
Ir veža Kazachstanan "į svečius"...
Ten pūgos užpustys jų vargo kelį
Po šalto Sibiro tyrus plačius.

Jei kraujo Demonas tenai neliautųs dūkęs,
Ir svaigdamas nežūtų pats savy —
Tai Baltija, lyg ta žalia varliukė
Sutirptų mongolo plačiam skilvy...

Tačiau miškuos dar partizanai kaunas...
Tai kas, kad kritusių jų niekas nepalaidos...
Lietuvis gyvas niekas nevergauna,
Ir nežinia dar, kas kam Requiem giedos...

Dar niekas nepasakė sunkaus Amen.
Dar nežinai, ką tu, o Lietuva, savy slepi...
Kai žengs Didysis Teisingumas žemėn,
Žvaigždėm sušvis tos raidės dvi — DP.

LIETUVOS RAUDONŲJŲ RAŠYTOJŲ VADUI PETRUI CVIRKAI MIRUS

Ar jis buvo baliuje nuuodytas?

Vilniaus radijas pranešė, rurginės katedros docento kad gegužės 2 d. Vilniuje Dr. Morkūno, specligoni- staigia mirtimi mirė tary- nės vyr. gydytojo pava- binės Lietuvos rašytojų duotojo Dr. Markovičiaus, vadai ir vadinamosios churigo Dr. Ptašeiko, Vil- aukščiausiosios tarybos niaus miesto medicinos narys, rašytojas Petras eksperto Dr. Namajūno ir Cvirka, Vilniaus radijas Vilniaus miesto pirmosios kelias dienas grojo gedulo liginės prosekretoriaus, maršus ir į padanges kėlė konstatavo, jog Petras Petro Cvirkos nuopelnus Cvirka mirė "gegužės 2 d. ne lietuvių tautai, bet So- vietų Sąjungai. Sovietų paralyžiaus, sukėlto šir- S-gos rašytojų s-ga gegu- žės 8 d. Maskvos "Pravdo- je" paskelbė pranešimą, d. "Tiesos" numeryje pa- kad su Petro Cvirkos stai- gimia mirtimi ji yra nustoju- nari vieno iš geriausio savo narių.

Petrui Cvirkai mirus staigia ir netikėta mirtimi jai. Pasirašiusių tarpe Lietuvoje pasklido gan- das, kad jis buvo nuuo- dytas gegužės 1 d. baliuje. K. Jakubėno, K. Borutos ir Jį nuuodyti galėjo arti- visos eilės kitų. Darosi aiš- mieji draugai keršydami už bendrų draugų negai- ra žuvę, išstremti, arba ma- lestingą metimą iš rašyto- jų s-gos ir trėmimą į Sibi- rą. Šis gandas rado stiprų atgarsį ir dabartinės Lie- tuvos raudonųjų vadų tar- pe. Iš gegužės 5 d. Lietu- vos komunistų partijos or- gano "Tiesos" matyt, kad Petro Cvirkos mirties ap- linkybėms nustatyti buvo skubiai sudaryta speciali komisija. Komisija, susi- dedanti iš sveikatos aprū- pinimo "ministerio" prof. Penkausko, sveikatos ap- rūpinimo ministerijos vyr. chirurgo prof. Zacharino, Vilniaus universiteto hos- pitalinės chirurginės kate- droso docento Berkutovo, Vilniaus universiteto chi-

Petrus Cvirka tarybinės Lietuvos lėšomis palaido- se. Su Petro Cvirkos mirti- mi iš gyvųjų tarpo baigia linkybėms nustatyti buvo išnykti visi veiklesnieji raudonieji Lietuvos rašy- komisija. Komisija, susi- tojai, kurie niekino savo dedanti iš sveikatos aprū- gimtąjį kraštą, džiaugėsi pinimo "ministerio" prof. Penkausko, sveikatos ap- rūpinimo ministerijos vyr. chirurgo prof. Zacharino, 1945 m. vasarą mirė Salo- mėja Nėris — Bačinskai- pitalinės chirurginės kate- droso docento Berkutovo, Liudas Gira, bolševikų va-

Gardinas, pro kurį teka Lietuvos upė Nemunas.

dinamas kilminguoju, o kiekvieno lietuvių akyse nusipelnęs išsigimėlio var- dą. Kalbama, kad praėju- sią žiemą miręs raudonųjų dailininkų vadas dail. Žu- kas. 1947 m. balandžio pa- baigoje Klaipėdoje mirė raudonasis žemaičių poe- tas Butkų Juzė, o gegužės 2 d. staiga mirė ir pats raudonųjų Lietuvos rašy- tojų vadas Petras Cvirka. Girdėt, kad Petro Cvir- kos pareigas perėmė An- tanas Venclova, pirmosios okupacijos metu buvęs švietimo komisaras. Jam ištikimai talkininkauja Korsakas - Radžvilas ir buvęs vokiečių pataikūnas Churginas.

Petras Cvirka lietuvių tautai buvo seniai miręs. Dabar jis mirė tik Sovietų S-gai. Iš jaunystės jis bu- vo komunistas. Visose jo knygose krenta į akis kom- unistinės idėjos. Nežiū- rint jo komunistinio nusi- statymo, nepriklausomaj Lietuvoj jo niekas neper- sekiojo. Priešingai, jam būdavo sudaromos geres- nės sąlygos. Vienu tarpu, prisidengęs negirdėtu sla- pyvardžiu, jis bandė ben- dradarbiauti tautininkų "Lietuvos Aide". Bendra- darbiavimas nutrūko, kai jo draugai jį iššifravo, o kažkas surado, kad spaus- dinamas dalykas yra pla- gijatas.

Sovietų S-gai Lietuvą okupavus, Petras Cvirka pasijuto didelis žmogus. Jis pasidarė Rašytojų S- gos pirmininku, jis buvo "išrinktas" į aukščiausią- ją tarybą ir buvo Lietuvos komunistinio ir rusini- mo siela.

Kad Petras Cvirka nebu- turėjo nė mažiausio trup- pinėlio lietuviškumo, rodo šis faktas. 1940 m. vasarą, pirmosios okupacijos me- tu, buvo sušauktas visų mokytojų suvažiavimas. Suvažiavimo metu Petras Cvirka sėdėjo už garbės prezidiumo stalo. Tada jau buvo griežtai draudžiama iškelti Lietuvos trispalvę vėliavą ir giedoti Lietuvos Himną. Nežiūrint spaudi- mo ir specialaus išpėjimo, 10,000 mokytojų minia su- važiavimo pabaigoje spon- taniškai pradėjo giedoti "Lietuva tėvynė mūsų"...

Raudonieji vadai nesusi- griebė, ką turi daryti. Se- nu įpratimu jie visi išdrįso atsistoti. Petras Cvirka, kurs pradžioje buvo beat- sistojas, staiga vėl atsise- do ir užsidegė cigaretę. Kai visi griausmingai,

Lietuviškas Veidas Amerikos Kario Uniformoj

Pasikalbėjimas su Kap. Kaz. Jenkumi

Prieš pusmetį buvau ma- tęs veidą, kuris primins daugelį kitų amerikoniškų veidų. Gal uniforma kiek suvienodina žmones — galvoju dabar, kai į tą vei- dą geriau išžiūriu. — Sakykit, kur Jūs iš- mokot taip gražios lietu- vių kalbą. — Jūs gi Ame- rikoje gimęs — pirmu šū- viū bandžiau suklydyti kap. Jenkū.

— Gimęs vis dėlto ne A- merikoje — šypsosi Cap- tain; Ramygala mano gimtoji vieta. Į Ameriką patekau penkių metų, o šit- os, kaip sakot, geros kal- bos išmokau suaugęs. Bū- damas Seminarijoj paste- bėjau, kad lietuvių kalba verta didesnio dėmesio, negu jai skiriama. Atrodė graži, norėjau gerai iš- mokyti. Dėlto daug skai- čiau. Ir juo daugiau skai- čiau, tuo labiau ji man pa- tiko. Baigęs Seminariją pradėjau prenumeruoti lietuviškus žurnalus, rink- ti lituanistiką. Per 14 me- tų susidarė 500 lietuviškų

traukė Lietuvos Himną, Petras Cvirka sėdėdamas už prezidiumo stalo rūkė cigaretę, nors šiaip niekas nėra matęs jį rūkant. To- kiu savo elgesiu jis tada pabrėžė, kad Lietuvos Himno jis negerbia, su Lietuva yra galutinai atsi- skaitęs ir ištikimai tar- nauja pavergėjams. Toks Petro Cvirkos gestas labai patiko Sovietų pasiuntiny- bei Kaune.

Bolševikams antru kar- tu okupavus Lietuvą, Pet- ras Cvirka vėl grįžo ir vėl pasirodė tose pačiose pa- reigose.

Kai praėjusią vasarą Sovietų S-goje prasidėjo iškelti Lietuvos trispalvę vėliavą ir giedoti Lietuvos Himną. Nežiūrint spaudi- mo ir specialaus išpėjimo, 10,000 mokytojų minia su- važiavimo pabaigoje spon- taniškai pradėjo giedoti "Lietuva tėvynė mūsų"...

Kapelionas kapt. K. Jenkus

knygų ir žurnalų tomų. Iš knygų, kaip matot, išmo- kau kalbos, kurią ir jūs kalbate, o ne kurią daugu- ma Amerikos lietuvių var- toja.

Besikalbant tuoj paste- bi, kad kap. Jenkui nesve- tima jokia lietuviškos lite- ratūros ir kultūros paslap- tis. Prisiminėm Putino "Altorių šešėlius", o jis ima ir cituoja ištisas fra- zes iš atminties to roma- no, kurį skaitęs net tris kartus. Kalbam apie mūsų versting literatūrą, susto- jam ties Dantes Dievišką- ja Komedija. Pasirodo, pa- taikyta ant "silpniausios" kap. Jenkaus vietos. Dan- te jis susidomėjo Semina- rijoje, paskaitintas vieno a- merikiečio, kuris apie šį didįjį poetą buvo parašęs disertaciją. Dantės studij- dise Jenkus išgarsėjo a- merikiečių kolegų tarpe, turi visus Dantes vertimus žymesniose kalbose.

— Mėgdami literatūrą, ar nebandėte patys ką nors rašyti — paklausiau. Jenkus tyli ir šypsosi. — Gal nediskretiškas klausimas...

— Saviesiems lietuviš- kiems reikalams esu kai ką išvertęs — dramas: — Goldsmitho "Klaidų pin- klėse", Fisherio "Gyvoji stovykla" ir keletą kitų smulkesnių. Tos dramos buvo vaidintos lietuvių parapijose. Vertimų kalbą padėdavo patikslinti Ame- rikos lietuvių veteranas rašytojas Kmitas - Urba- navičius, kurio kaimynys- tėje ilgčiau teko gyventi. "Studentų žodyje" rašiau apie Dantes "Dieviškąją Komediją, o 1943 m. reda-

gavau pasaulinių misijų skyrių "Darbininke". Kap. Jenkus prasitarė, kad Marianapolio Kolegi- joje buvęs pakviestas skaityti paskaitų ciklą a- pie Dantę, Šekspyro dra- mas ir Čestertoną. — Kokie ryškesni mo- mentai Jūsų karinėj kar- jeroj, — vėl užmečiau me- škerę, matydama, kad lie- tuviškas kuklumas nelei- džia Jenkui per daug kal- bėti apie literatūrinius da- lykus.

— Ką gi, 1944 m. įstojau savanoriu. Buvau prie ka- riuomenės štabo Texas valstybėje, o paskui Ka- lifornijoje. 1945 m. buvau pasiųstas į Pacifiką. Da- lyvavau fronte Filipinų salų (Luzon ir kt.) užėmi- me. Kurį laiką dirbau prie San Juan laikinoje karo liginėje ir aptarna- vau sužeistuosius. Tropi- kas žiaurus, ir man teko sunkiai susirgti. Reikėjo pakeisti klimata, dėlto bu- vau gražintas atgal į A- meriką. Iki 1946 m. pava- sario gydžiausi ligininėse, po to buvau paskirtas vėl į Texas karo stovyklas ka- pelionu. Į Europą atvykau 1946 m. rugpjūčio mėnesy- je ir buvau paskirtas prie I artilerijos divizijos šta- bo Regensburge. Divizijos štabui persikėlus į Fuldą, esu ir aš ten.

— Kaip atradote lietu- vius Vokietijoje?

— Regensburgo katedroj po misijų vietos kunigas paklausė, kokios esu kil- mės. Kai pasisakiau lietu- vis, jis pastebėjo, kad čia gyvena du lietuviai vysku- pai. Susiradau juos, ir jūs galite įsivaizduoti, kiek man buvo džiaugsmo juos sutikti. Keletą kartų lan- kiau pas juos. Paskui, patekęs į Fuldą, teiravausi vokiečių, ar čia yra lietu- vių. Man nurodė net baž- nyčią, kur jie renkasi. Bu- vo sekmadienis. Aš tuoj sėdau į džipą ir važiuav- jų ieškoti. Sutikau jau grį- stančius po pamaldų. Pa- sikalbėjęs, sužinojau, kur gyvena jų klebonas. Po to susibūliau su visa kolonija. Keletą kartų lai- kiau jiems pamaldas, sa- kiau pamokslus. Iš Fuldos pasiekiau Hanau, Wurz- berge, Seligenstado, Kas- selio lietuvių kolonijas ir visur buvo miela. Kai su- eini su lietuviais, jautiesi kaip savo namuose. Tas nuoširdumas, svetingu- mas... — nebaigia sakinio kap. Jenkus. — Nors a- merikiečio kario drabu- žiais apsilvilkęs, bet visur priima mane kaip saviškį.

— Ir pas jus, kaip matot, jau tretį kartą, — pridė- jo. — Delegatą Kan. Ka- počių pažinau 1937 m., lankydamasis Lietuvoj. Važiavom tada kartu į Za- rasų apylinkes, aplankėm Stelmužę. Gražu buvo mūs tėvynėj... — nutylo ir su- simastė.

— Kokie Jūsų išpūdžiai iš lietuvių tremtinių gyve- nimo?

— Mane ima nuostaba, kad tremtyje lietuviai taip gražiai gali veikti. Tiek mokyklų, ansamblių! Jei- gu tokiose sunkiose sąly- gose žmonės gali dirbti, kurti, tiek rašyti, tai yra ženklas didelio lietuvių dvasinio pajėgumo.

— Ką galvoja amerikie- čiai, Jūsų draugai, apie lietuvius? — Nei vieną kartą nete- ko iš jų išgirsti, kad kas

pasiskūstų lietuviš- kiai. Priešingai, kai Fuldos lie- tuviai buvo iškelti, tai pats divizijos vadas šituo buvo nepatenkintas. Ta- čiau reikalas natvarkytas iš aukščiau ir jis nieko ne- galėjo padėti. Kartą Ful- dos amerikiečių kariams ir jų šeimoms koncertavo operos solistė Jonuškaitė. Pats divizijos vadas no koncerto prašė mane su- rasti daugiau tokių solis- tų lietuvių. Dėl Čiurlionio ansamblio, kuris koncer- tavo Fuldoj. "visi buvo iš- ėję iš proto". Toks ansam- blis, kalbėjo mano drau- gai po koncerto, galėtų konkuruoti su geriausiais Amerikos teatrų pastatv- mais. Turiu pas save Ful- doje mažą lietuviškų dro- žtinių kryžių ir kopytėlių rinkinį. Atsilanką pas mane aukštieji kariai ge- risi jais ir laiko meno še- devrais. Ne kartą girdė- jau gerų atsiliepimų apie lietuvių apsaugos dalinius, ypač dėl jų sąžiningumo.

— Ką Jūs manote darvi- toliau? — bandžiau provo- kuoti, iš anksčiau girdėjęs, kad kap. Jenkus nemano ilgiau pasilikti kariuome- nėje.

— Pabūsiu dar iki pava- sario. Leidimas užsibaigs, ir nemanau jo pratęsti. Grįšiu Amerikon ir pra- kalbom bandysiu supa- žindinti tenyksičius lietu- vius su pabėgėlių lietuvių tremtinių gyvenimu, kiek ji turėjau progos pažinti. Reikia paskatinimų, kad kiekvienas Amerikos lie- tuvis galėtų didžiulius e- sąs sūnus tokios tautos, kuri tiek kenčia, tačiau lieka tvirta ir visur pelno gerą vardą...

— Ką Jūs manote dėl mū- sų tautos ateities? Koks jos laukia likimas?

— Tautos nelengvai žū- va, — atsakė tvirtai. — Mūsų maža tauta, kuri šimtmečiais išliko, savo kalbą ir kultūrą išlaikė ir tiek atsparumo parodė, negali pražūti dabar. Ji iš- links, atgaus savo laisvę, — tuo aš nė kiek neabejoju. Jis ištiesė ranką, pakilo ir tarė — "Iki". "Lietu- viais esame mes gime, lie- tuviais turime ir būt" — tokia valia spindėte spind- di iš veido kario ir kunigo, kurs dėvi American For- ces uniformą.

Stasys Yla.

Novena Aušros Vartu Dievo Motinos Garbei

Sustatė Domininkonas T. Ka- zimieras Žvirblis, O. P. Pridėta dar stebuklingo Aušros Vartų paveikslas istorija ir keletas Ma- rijos giesmių. Kaina — 25c.

Liturginės Mišios

Tai visai tokios pat mišių maldos, kokios lotyniškai kal- bamos. Šioje knygelėje jos at- spausdintos lotyniškai ir lietu- viškai. Kaina — 25c.

Nusišvok!

Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.

Sakoma: juoktis sveika. Nu- sišvok! pripasakoja visokių juokų ir ilgesnių linksmy nuotykių. Kaina \$1.00.

15 Lietuvoje Sušaudyti Kunių

Parašė Juozas Prunskis. Iš- leista 1942 m. Tai dokumentali- nis bolševikų žvėriškumo įrody- mas. Kaina — 15c.

"Darbininkas"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Massi

St. Devenis.